

ბათუმის ხელოვნების სახელმწიფო სასწავლო უნივერსიტეტი
Batumi Art State Teaching University

**სტუდენტთა V საერთაშორისო
კონფერენცია**

20 მაისი

პროგრამა

V International Student Conference

20 May

Program

კონფერენციის საორგანიზაციო ჯგუფი

მაია ჭიჭილეიშვილი	- რექტორი, პროფესორი, საორგანიზაციო ჯგუფის ხელმძღვანელი
გელა ბერიძე	- ადმინისტრაციის ხელმძღვანელის მოადგილე
სოფიო თავაძე	- სამეცნიერო და საგამომცემლო განყოფილების უფროსი, ასოცირებული პროფესორი
სალომე ჩიკაშუა	- სამეცნიერო და საგამომცემლო განყოფილების სპეციალისტი
აკაკი მუხაშავერია	- IT მენეჯერი

კონფერენციის სამუშაო განრიგი

20 მაისი

- 10.45-11.00 – კონფერენციის გახსნა
- 11.00-12.30 – სექციების მუშაობა
- 12.30-12.45 – შესვენება
- 12.45-14.15 – სექციების მუშაობა
- 14.15-14.30 – შესვენება
- 14.30-16.00 – სექციების მუშაობა
- 16.00-16.15 – კონფერენციის შეჯამება და დახურვა

რეგლამენტი:

მომხსენებელთათვის - 15 წთ.

დისკუსიისათვის - 5 წთ.

საქართველო, ბათუმი, ზურაბ გორგილაძის/ვაჟა-ფშაველას ქ. № 19/32

www.batu.edu.ge

info@batu.edu.ge

სექცია: ხელოვნებათმცოდნეობა

11.00-12.30

მოდერატორი: მათა ჭიჭილეიშვილი, პროფესორი

- 1. თათია თოფურია - ბათუმის წმ. ბარბარეს ტაძრის მოხატულობის იდეური გადაწყვეტა.**

ბათუმის ხელოვნების უნივერსიტეტი. განათლების, ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტი. საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა „ხელოვნებათმცოდნეობა“, III კურსი.

ხელმძღვანელი: მათა ჭიჭილეიშვილი, პროფესორი.
- 2. ანა ჯინჭარაძე - ურბანული მემკვიდრეობის რესტავრაცია-რეკონსტრუქციის საკითხისათვის.**

ბათუმის ხელოვნების უნივერსიტეტი. სახვითი, სასცენო და კინო-ტელე ხელოვნების ფაკულტეტი. საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა „არქიტექტურა“, I კურსი.

ხელმძღვანელი: მათა ჭიჭილეიშვილი, პროფესორი.
- 3. მარი ხოზრევანიძე - ბათუმის ბულვარის ქანდაკებები.**

ბათუმის ხელოვნების უნივერსიტეტი. განათლების, ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტი. სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა „ხელოვნების ისტორია და თეორია (ხელოვნებათმცოდნეობა)“, I კურსი.

ხელმძღვანელი: მათა ჭიჭილეიშვილი, პროფესორი.
- 4. ქეთი დოლიძე - არქიტექტურისა და მუსიკის ურთიერთმიმართების შესახებ.**

ბათუმის ხელოვნების უნივერსიტეტი. განათლების, ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტი. საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა „არქიტექტურა“, II კურსი.

ხელმძღვანელი: რატი ჩიბურდანიძე, პროფესორი.
- 5. თამარ ხვინგია - კოსტიუმის სახეები „ვეფხისტყაოსანში“.**

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი. არქიტექტურის, ურბანისტიკისა და დიზაინის ფაკულტეტი. საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა „მოდის დიზაინის ტექნოლოგიები“, II კურსი.

ხელმძღვანელი: ლია ლურსმანაშვილი, პროფესორი.

სექცია: ხელოვნებათმცოდნეობა, კინომცოდნეობა,

კულტურული ტურიზმი

12.45-14.15

მოდერატორი: რატი ჩიბურდანიძე, პროფესორი

1. **ეკატერინე ყარსელიშვილი - ისლამური ხელოვნების ელემენტები XVIII-XIX საუკუნეების თბილისის საერო ხუროთმოძღვრებაში.**

აპოლონ ქუთათელაძის სახელობის თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემია. რესტავრაცია/კონსერვაცია, ხელოვნების ისტორიისა და თეორიის ფაკულტეტი. სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა „ახალი და უახლესი ქართული ხელოვნების ისტორია“, II კურსი.

ხელმძღვანელი: სამსონ ლეჟავა, ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი.

2. **ლია შაინიძე - ჰიპერრეალიზმი ციფრული ტექნოლოგიების ეპოქაში.**

ბათუმის ხელოვნების უნივერსიტეტი. განათლების, ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტი. სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა „ხელოვნების ისტორია და თეორია (ხელოვნებათმცოდნეობა)“, I კურსი.

ხელმძღვანელი: რატი ჩიბურდანიძე, პროფესორი.

3. **მაია ასათიანი - ვახტანგ (ბესო) ბესელია და მისი როლი ქართულ მხატვრობაში.**

აპოლონ ქუთათელაძის სახელობის თბილისის სახელმწიფო სამხატვრო აკადემია. რესტავრაცია/კონსერვაცია, ხელოვნების ისტორიისა და თეორიის ფაკულტეტი. სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა „ახალი და უახლესი ქართული ხელოვნების ისტორია“, I კურსი.

ხელმძღვანელი: ნინო ღაღანიძე, პროფესორი.

4. **მიჰაელა იაკობი - უარყოფითი ქალი პერსონაჟების შეფასება თანამედროვე კინოში.**

ბაბემ-ბოლიაის უნივერსიტეტი. ინგლისური ენისა და ლიტერატურის ფაკულტეტი. საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა „ჩინური ენა და ლიტერატურა“, I კურსი.

ხელმძღვანელი: მონიკა ლეფერმანი, მეცნიერებათა კანდიდატი.

5. **აიზატ იმანგაზიევა - კულტურული და ეთნიკური ტურიზმი თანამედროვე ყაზახეთში.**

ტურიზმისა და მასპინძლობის საერთაშორისო უნივერსიტეტი. ტურიზმის ფაკულტეტი. საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა „საერთაშორისო და შიდა ტურიზმი“, II კურსი.

ხელმძღვანელი: ნაზიგულ ბატროვა, პროფესორი.

სექცია: თეატრმცოდნეობა, ქორეოლოგია

14.30-16.00

მოდერატორი: თეიმურაზ კეჭერაძე, პროფესორი

- 1. ტამანგო ჯღერია, კახაბერ ბრეგაძე - ქართული პროფესიული სცენოგრაფიის ჩამოყალიბების წინაპირობები (მე-20 საუკუნის 10-იანი წლები).**

ბათუმის ხელოვნების უნივერსიტეტი. სახვითი, სასცენო და კინო-ტელე ხელოვნების ფაკულტეტი. საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა „სამსახიობო ხელოვნება (დრამისა და კინოს სამსახიობო)“, II კურსი.

ხელმძღვანელი: თეიმურაზ კეჭერაძე, პროფესორი.
- 2. სოფიკო ნადიბაძე - ფსიქოფიზიკური ტექნიკის დახვეწის მეთოდი საშემსრულებლო ხელოვნებაში (ეჟი გროტოვსკის „ღარიბი თეატრისკენ“ მიხედვით).**

საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტი. სახელოვნებო მეცნიერებების, მედიისა და მენეჯმენტის ფაკულტეტი. სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა „ხელოვნების ისტორია და თეორია“ (თეატრმცოდნეობა - თანამედროვე ევროპული თეატრი), I კურსი.

ხელმძღვანელი: მაკა ვასაძე, ასოცირებული პროფესორი.
- 3. ანა სულამანიძე - სხეულის ენით გაცოცხლებული სარა კეინის „აფეთქებული“.**

საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტი. სახელოვნებო მეცნიერებების, მედიისა და მენეჯმენტის ფაკულტეტი. საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა „თეატრმცოდნეობა“, II კურსი.

ხელმძღვანელი: მაია კიკნაძე, ასოცირებული პროფესორი.
- 4. ანასტასია ჩერნეცოვა - მიხეილ ბულგაკოვის პიესის „ივან ვასილევჩის“ ინტერპრეტაცია თბილისის გრიბოედოვის თეატრში.**

საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტი. სახელოვნებო მეცნიერებების, მედიისა და მენეჯმენტის ფაკულტეტი. საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა „თეატრმცოდნეობა“, II კურსი.

ხელმძღვანელი: მაია კიკნაძე, ასოცირებული პროფესორი.
- 5. მარიამ მისურაძე - მხატვრული სახე ქორეოგრაფიაში.**

საქართველოს შოთა რუსთაველის თეატრისა და კინოს სახელმწიფო უნივერსიტეტი. დრამის ფაკულტეტი. საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა „ქართული ცეკვის დამდგმელი ქორეოგრაფი“, II კურსი.

ხელმძღვანელი: ეკატერინე გელიაშვილი, ასოცირებული პროფესორი.

სექცია: მუსიკოლოგია

11.00-12.30

მოდერატორი: ქეთევან გოგოლაძე, ემერიტუს-პროფესორი

1. ანა სტროგანოვა - რენესანსის ეპოქის მუსიკალური გამოცანები.

ვანო სარაჯიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორია. კომპოზიციისა და მუსიკოლოგიის ფაკულტეტი. საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა „მუსიკის თეორია“, II კურსი.

ხელმძღვანელი: მარიკა ნადარეიშვილი, ასოცირებული პროფესორი.

2. ანა კვასხვაძე - ოპერის გმირის მხატვრული სახე/ხატის კომპლექსური შესწავლის საკითხისათვის.

ბათუმის ხელოვნების უნივერსიტეტი. მუსიკის ფაკულტეტი. სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა „აკადემიური სიმღერა“, II კურსი.

ხელმძღვანელი: ქეთევან გოგოლაძე, ემერიტუს-პროფესორი.

3. მარიამ ჭიშვილი - ქართული მუსიკის კრიტიკის სათავეებთან (მე-19 საუკუნის მეორე ნახევრის პრესის „ცისკარისა“ და „კავკაზის“ მაგალითზე).

ვანო სარაჯიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორია. კომპოზიციისა და მუსიკოლოგიის ფაკულტეტი. სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა „მუსიკისმცოდნეობა (მუსიკის ისტორია)“, I კურსი.

ხელმძღვანელი: მარინა ქავთარაძე, პროფესორი.

4. სალომე ჩაჩუა - ჩარლზ აივზის სიმღერები.

ვანო სარაჯიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორია. საშემსრულებლო ფაკულტეტი. საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა „საშემსრულებლო ხელოვნება (სოლო აკადემიური სიმღერა)“, II კურსი.

ხელმძღვანელი: მაია სიგუა, ასოცირებული პროფესორი.

5. თინათინ მაისურაძე - „მუსიკის ახალი რესურსები“: კლასტერი და მისი გენეზისი.

ვანო სარაჯიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორია. კომპოზიციისა და მუსიკოლოგიის ფაკულტეტი. საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა „მუსიკის თეორია“, III კურსი.

ხელმძღვანელი: ქეთევან ბოლაშვილი, პროფესორი.

სექცია: მუსიკოლოგია

12.45-14.15

მოდერატორი: თამარ ძველია, მუსიკის ექსპერტი

1. ანნა ნიკოლოზიშვილი - „ვილოს“ ცნება ძველი ქართული პროფესიული მუსიკის კონტექსტში.

ვანო სარაჯიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორია. კომპოზიციისა და მუსიკოლოგიის ფაკულტეტი. საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა „მუსიკის თეორია“, III კურსი.

ხელმძღვანელი: თამარ ჩხეიძე, ასოცირებული პროფესორი.

2. ელენე ელიოზიშვილი - ნოდარ მამისაშვილის სამფაზიანი კომპოზიციის სისტემა.

ვანო სარაჯიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორია. კომპოზიციისა და მუსიკოლოგიის ფაკულტეტი. საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა „მუსიკის თეორია“, III კურსი.

ხელმძღვანელი: ლეილა მარუაშვილი, პროფესორი.

3. ირაკლი არეშიძე - ქართული კამერულ-ინსტრუმენტული მუსიკა დასავლეთევროპულ კონტექსტში (სულხან ცინცაძის კვარტეტების მაგალითზე).

ვანო სარაჯიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორია. კომპოზიციისა და მუსიკოლოგიის ფაკულტეტი. საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა „კომპოზიცია“, III კურსი.

ხელმძღვანელი: მარინა ქავთარაძე, პროფესორი.

4. სანდრო წიქორიძე - „ნაკლები ნიშნავს მეტს“ (მინიმალიზმის ესთეტიკა მე-20 საუკუნის ხელოვნებაში).

ვანო სარაჯიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორია. კომპოზიციისა და მუსიკოლოგიის ფაკულტეტი. საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა „კომპოზიცია“, II კურსი.

ხელმძღვანელი: ლეილა მარუაშვილი, პროფესორი.

5. ირინა დუმბაძე - კონტრკულტურის პარადიგმები და ქართული კონტრკულტურა.

ვანო სარაჯიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო კონსერვატორია. კომპოზიციისა და მუსიკოლოგიის ფაკულტეტი. სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა „მუსიკისმცოდნეობა (მუსიკის ისტორია)“, I კურსი.

ხელმძღვანელი: მარინა ქავთარაძე, პროფესორი.

სექცია: კულტურის მენეჯმენტი, მედია, განათლება

14.30-16.00

მოდერატორი: სოფიო თავაძე, ასოცირებული პროფესორი

1. მარია ზარიძე - კულტურის სფეროს პროექტები და მათი შესაძლებლობები.

ბათუმის ხელოვნების უნივერსიტეტი. განათლების, ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტი. სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა „ხელოვნების მენეჯმენტი“, II კურსი.

ხელმძღვანელი: სოფიო თავაძე, ასოცირებული პროფესორი.

2. ქეთევან ჩუთლაშვილი - ანიმაციური კადრებით გადმოცემული ბავშვთა ისტორიები ციფრულ მედიაში.

ბათუმის ხელოვნების უნივერსიტეტი. განათლების, ჰუმანიტარულ და სოციალურ მეცნიერებათა ფაკულტეტი. საბაკალავრო საგანმანათლებლო პროგრამა „ტელე-რადიო ჟურნალისტიკა“, II კურსი.

ხელმძღვანელი: ინგა ზოიძე, მასობრივი კომუნიკაციის დოქტორი.

3. მირზა სათმანიძე - პედაგოგიური კვლევის შედეგები სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნების სწავლების სფეროში.

ბათუმის ხელოვნების უნივერსიტეტი. სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნების მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა.

ხელმძღვანელი: მაია ჭიჭილეიშვილი, პროფესორი.

4. თამრიკო მესხია - მასწავლებლის პროფესიული განვითარების მართვის თანამედროვე გამოწვევები.

ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი. ზუსტ მეცნიერებათა და განათლების ფაკულტეტი. სამაგისტრო საგანმანათლებლო პროგრამა „განათლების ადმინისტრირება“, II კურსი.

ხელმძღვანელი: გიორგი მასალკინი, ასოცირებული პროფესორი.

5. მაკა სულთანაშვილი - აუტიზმი და ხელოვნების სწავლების მეთოდები.

ბათუმის ხელოვნების უნივერსიტეტი. სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნების მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა.

ხელმძღვანელი: ია ხასაია, განათლების დოქტორი.

6. ლია კიბაბიძე - დაუნის სინდრომის მქონე ბავშვები. საგანმანათლებლო სივრცეში არსებული გამოწვევები და მათი მოგვარების მეთოდები.

ბათუმის ხელოვნების უნივერსიტეტი. სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნების
მასწავლებლის მომზადების საგანმანათლებლო პროგრამა.

ხელმძღვანელი: ია ხასაია, განათლების დოქტორი.

თეზისები

ხელოვნებათმცოდნეობა

თათია თოფურია

ბათუმი, საქართველო

ბათუმის წმ. ბარბარეს ტაძრის მოხატულობის იდეური გადაწყვეტა

ბათუმის წმ. ბარბარეს ეკლესიის მხატვრობა შესრულებულია 2014 წელს ზურაბ აფხაზავას მიერ. იგი წარმოადგენს თანამედროვე დარბაზული ეკლესიების მოხატულობის ნიმუშს, რომელიც თავისი იკონოგრაფიული პროგრამითა და მხატვრულ-სტილისტური გადაწყვეტით ეფუძნება შუა საუკუნეების ქართული კედლის მხატვრობის ტრადიციებს.

მოხატულობაში ყურადღებას იქცევს გარკვეულად მოწესრიგებული სტრუქტურა, აგების მკაფიოება, მოცისფრო ლურჯი ფერის დომინირება და ნათელისკენ მიდრეკილი ფერთა გამა.

ანა ჯინჭარაძე

ბათუმი, საქართველო

ურბანული მემკვიდრეობის რესტავრაცია-რეკონსტრუქციის საკითხისათვის

ქალაქის ურბანული მემკვიდრეობის რესტავრაცია-რეკონსტრუქცია დღევანდელი ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი პრობლემაა.

ბოლო წლებში განხორციელდა თბილისის, ბათუმის, ქუთაისის, სიღნაღის და სხვა ქალაქების უბნების რეკონსტრუქცია-რევიტალიზაცია.

მოხსენება ეხება რეკონსტრუქცია-რესტავრაციის სხვადასხვა მიდგომის წარმოჩენას თბილისსა და ბათუმის ზოგიერთი ურბანული უბნის მაგალითზე.

მარი ხოზრევანიძე
ბათუმი, საქართველო

ბათუმის ბულვარის ქანდაკებები

ბათუმის ბულვარი XIX საუკუნის 90-იან წლებში გაშენდა. თანდათან მან შეიძინა სარეკრეაციო მნიშვნელობა. ბულვარის სივრცეში ჩამოყალიბდა ადგილები, როგორც პასიური, ასევე აქტიური დასვენებისთვის. ამის თავისებურებას განსაზღვრავს გამოკვეთილი ლანდშაფტთან და ქალაქის გეგმარებასთან მორგებული სტრუქტურა, ხეივნებისა და ზღვაზე გასასვლელი ხაზების სისტემა, რომელსაც ორგანულად ერწყმის მრავალფეროვანი საფარი.

ბულვარის ამ ესთეტიკურ გადაწყვეტაში მნიშვნელოვან როლს თამაშობს ქანდაკებაც, რომელთაგან უმეტესობა დეკორატიული ქანდაკების ნიმუშია. ნაშრომში ქრონოლოგიური თანმიმდევრობით წარმოდგენილია ბულვარის სკულპტურული დეკორი - საბჭოთა პერიოდიდან დაწყებული, თანამედროვე, უახლესი კინეტიკური ქანდაკებების ჩათვლით.

ქეთი დოლიძე
ბათუმი, საქართველო

არქიტექტურისა და მუსიკის ურთიერთმიმართების შესახებ

სამყარო არსებობს მათთვის, ვისაც მისი წარმოსახვა და აღქმა შეუძლია. სამყარო პირდაპირი თუ არაპირდაპირი გზით აერთიანებს სივრცესა და დროში არსებულ ობიექტებს და აკავშირებს მათ ერთმანეთთან. მთელ ამ პროცესში უმთავრესი არის სუბიექტი, რომელიც ქმნის და არსებობს ამ ყველაფრისთვის. სივრცის საინტერესო ნიუანსები სწორედ ადამიანის წარმოსახვაში იქმნება და ხშირია შემთხვევები, როდესაც კონკრეტული დისციპლინები არსებობენ ერთმანეთისგან დამოუკიდებლად, მაგრამ ასევე რეაგირებენ იმდენად ერთმანეთზე, რომ ყალიბდება ახალი შეხედულებები და მიმართულებები. ასეთივე კავშირშია ერთმანეთთან მუსიკა და არქიტექტურა, რომელთა შორის კავშირი ჯერ კიდევ ანტიკური ხანიდანაა ცნობილი.

თამარ ხვინგია

თბილისი, საქართველო

კოსტუმის სახეები „ვეფხისტყაოსანში“

კაცობრიობის კულტურის ისტორიაში ტანსაცმლის დამზადება-გამოყენება უძველესი და მნიშვნელოვანი მონაპოვარია. ტანსაცმლის ძირითადი ტიპები ისტორიულად იქმნებოდა სამეურნეო-ყოფითი, რელიგიური, სოციალურ-წოდებრივი და ეთნიკური ნიშნების მიხედვით. ადრეული პერიოდის ქართული სამოსის კვლევისა და ისტორიის გაცნობისათვის აუცილებელია მასალათა სრული კომპლექსის შესწავლა. მათ შორის, წერილობითი ძეგლების - მხატვრული, საისტორიო, სამეცნიერო, მემუარულ-აღწერითი, იურიდიული, საღვთისმეტყველო ხასიათის თხზულებების, სადაც საუბარია სამოსის, მისი შემადგენელი ელემენტებისა თუ დასამზადებელი მასალების შესახებ.

სამოსის მრავალი სახეობაა დასახელებული შოთა რუსთაველის უკვდავ პოემაში. პოეტი სამეფო კარის წარმომადგენელთა თუ სხვა პერსონაჟების ჩაცმულობის გადმოცემისას იყენებს როგორც ქართულ, ისე უცხო ტერმინებს - კაბა, ჯუბა, ყაბაჩა, პერანგი, ტყავ-კაბა, ყარყუმნი უსაპრონი, სარტყელი, ქუდი, რიდე, აჯილა, სამკლავე, საღარიბო შესამოსელი, მეფეთა სამოსელი, სამოგზაურო სამოსი და სხვ.

ეკატერინე ყარსელიშვილი

თბილისი, საქართველო

ისლამური ხელოვნების ელემენტები XVIII-XIX საუკუნეების

თბილისის საერო ხუროთმოძღვრებაში

XVIII-XIX საუკუნეთა მიჯნა თბილისის ისტორიისთვის მნიშვნელოვანი ხანაა. ამ პერიოდში ფეოდალური ქალაქი ბურჟუაზიულით იცვლება, რაც არაერთ საგულისხმო მოვლენას ბადებს და კითხვებსაც აჩენს. მათგან ერთ-ერთი მნიშვნელოვანია აღმოსავლური გავლენის კვალი თბილისის სამოქალაქო ხუროთმოძღვრების სამკაულში, რომელიც ქართველი და უცხოელი ხელოვნებათმცოდნეების მიერ საფუძვლიანად კულტუროლოგიურ ჭრილში სინქრონული და დიაქრონიული ასპექტებით არ განხილულა. ასევე, არ გამოკვლეულა საკუთრივ არქიტექტურული ფორმების განვითარების ისტორია და XVIII-XIX

საუკუნეების მიჯნის საქალაქო არქიტექტურის სხვადასხვა ასპექტი ფართო, ინტერდისციპლინურ ჭრილში. თუმცა ნათელია, რომ ისტორიული და კულტურული თვალაზრისით, უაღრესად საინტერესო ამ პერიოდის არქიტექტურას მნიშვნელოვანი ადგილი უკავია მხატვრული მიდგომების, ესთეტიკის, მხატვრული გემოვნების ჩამოყალიბების კონტექსტში.

თემის მიზანია წარმოვაჩინოთ რა მიმართებაშია XVIII-XIX საუკუნეების მიჯნის ქართული სამოქალაქო არქიტექტურა და მისი უმთავრესი დეკორატიული ელემენტი-ორნემენტი აღმოსავლური ხელოვნების ტრადიციასთან - რაგვარადაა დაკავშირებული უცხოური გავლენები ქართულ ხუროთმოძღვრულ ორნამენტთან და რამ გაანაპირობა ამ პროცესების წარმართვა? საუკუნეების განმავლობაში, ქართული სახელმწიფოს გეოგრაფიული მდებარეობა ორი სამყაროს დასავლეთისა და აღმოსავლეთის შესაყარზე ნაყოფიერ ნიადაგს ქმნიდა განსხვავებული კულტურული ტრადიციების სინთეზირებისთვის. ამ შემთხვევაში ისტორიულ კონტექსტთან ერთად უმნიშვნელოვანესია შემდეგი საკითხები: როგორ უყურებს რუსეთის იმპერიაში შემავალი საქართველო წარსულს, როგორ იაზრებს ის აწმყოს, განიხილავს კულტურულ პროცესებს რუსეთის იმპერიის გუბერნიიდან, თუ კავკასიის გეოპოლიტიკური ცენტრიდან?

ამდენად, ქართულ ხუროთმოძღვრებაში ამ ურთიერთზეგავლენის პროცესის, მისი განვითარების ეტაპების და საბოლოო შედეგის განხილვა უაღრესად საინტერესოდ გვესახება და ვფიქრობთ, უთუოდ მნიშვნელოვანი ცოდნის მომცემი იქნება იმდროინდელი ქართული მხატვრული გემოვნების გაცნობიერებისთვის, რომლის ფორმირებაშიც მნიშვნელოვანი როლი ითამაშა როგორც დამკვეთის, ასევე ხუროთმოძღვრისა და ზოგადად, საზოგადოებრივმა მსოფლადქმამ.

კვლევა ხორციელდება შოთა რუსთაველის საქართველოს ეროვნული სამეცნიერო ფონდის მხარდაჭერით [გრანტის ნომერი MR-21-628].

ლია შაინიძე

ბათუმი, საქართველო

ჰიპერრეალიზმი ციფრული ტექნოლოგიების ეპოქაში

ჰიპერრეალისტური ხელოვნება მხატვრისაგან მოითხოვს წარმოაჩინოს გამოსახულება, როგორც სიცოცხლისუნარიანი ელემენტი. ეს საჭიროებს საგანზე უზარმაზარ ფოკუსირებას, რადგან ყველა დეტალი უნდა იყოს წარმოდგენილი სრული სიზუსტით.

არტისტები თამაშობენ ფერის ინტენსივობით, განათებით, კონტრასტით და სიმკვეთრით, რათა უფრო ნათლად წარმოაჩინონ გამოსახულება, რისი დანახვაც შეგვიძლია შეუიარაღებელი თვალით. ჰიპერრეალისტური ხელოვნება არსებითად არის რეალობის ასახვა და ხშირია შემთხვევები, როცა ნამუშევრის დიფერენცირება შეუძლებელია ორიგინალისაგან.

ჰიპერრეალისტ მოქანდაკეებსა და მხატვრებს საერთო მიზანი აქვთ - ეს არის ყალბი რეალობის შექმნა. ნამუშევრები აგებულია სხვადასხვა მოწინავე ტექნიკის გამოყენებით, როგორცაა დაჩრდილვა და დახვეწილი განათების ეფექტები.

ტექნოლოგიის განვითარებასთან ერთად, ხელოვნება წინ მიიწევს. ციფრული ხელოვნება პოპულარული საშუალებაა ჰიპერრეალისტური ნაწარმოებების შესაქმნელად და ის შეიძლება შეიცავდეს სხვადასხვა ელემენტებს.

კამერის გამოგონების შემდეგ, პორტრეტისტი მხატვრები თითქმის მოძველებული იყო, რამაც ბევრი აიძულა ფოტოგრაფია ახალ კარიერად მიეღო. მათ, ვინც არჩიეს გაეგრძელებინათ ჰიპერრეალისტური ნახატებისა და ქანდაკებების შექმნა, ისინი იყენებდნენ ფოტოებს, მაგრამ ემინოდათ, რომ მათი ნამუშევრები არასწორად იქნებოდა გაგებული და განიხილებოდა, როგორც იმიტაცია. თუმცა, კამერამ მხატვრებს მიაწოდა იდეები, რამაც გახსნა ექსპერიმენტების ახალი სამყარო.

მაია ასათიანი

თბილისი, საქართველო

ვახტანგ (ბესო ბესელია) და მისი როლი ქართულ მხატვრობაში

მხოსენებაში განხილულია ვახტანგ ბესელიას მრავალმხრივი მოღვაწეობა 1970 წლიდან დღემდე, მისი ნამუშევრები დაზღურ მხატვრობასა და სცენოგრაფიაში, მხატვრის ღვაწლი პედაგოგიური კუთხით, მისი პერსონის, როგორც ავტორიტეტის როლი საზოგადოებრივ საქმიანობაში. თემა წარმოადგენს მცირე კვლევას ვახტანგ ბესელიას შემოქმედებისთვის დამახასიათებელი ასპექტების შესწავლის კუთხით. განხილულია მისი მხატვრობა პერიოდების მიხედვით და უფრო დაწვრილებით – ჟანრული, თემატური, მხატვრულ-ვიზუალური მახასიათებლების მიხედვით.

თემა შეიქმნა მხატვრის ნამუშევრებზე და მასთან ინტერვიუზე დაყრდნობით. ვფიქრობ, ვახტანგ ბესელიას როლი საინტერესოა ქართულ მხატვრობაში და მისი ღვაწლი შესასწავლია მკვლევართა მიერ.

კინომცოდნეობა, კულტურული ტურიზმი

მიჰაელა იაკობი

კლუჟ-ნაპოკა, რუმინეთი

უარყოფითი ქალი პერსონაჟების შეფასება თანამედროვე კინოში

ქალი ანტაგონისტის ცნების ხელახლა განსაზღვრა დღესდღეობით კინემატოგრაფში საკმაოდ პოპულარულ ტრენდად იქცა. ამ ახალი მიმართულების ილუსტრაცია დისნეის ბოლოდროინდელი ფილმებია, რომლებიც ასახავს უარყოფითი ქალი გმირის ჩამოყალიბებას და ამავე დროს, სიღრმეს სძენს მის არქეტიპს.

ნაშრომში ყურადღება გამახვილებულია უარყოფითი ქალი პერსონაჟების ფიზიკურ რეპრეზენტაციაზე და თვისებებზე, რომლებსაც ადრეულ პერიოდში საზოგადოება არაფემინისტურად თვლიდა. ფემინურობაზე ამ გარდამავალმა შეხედულებამ და ინკლუზიური წარმოდგენის სურვილმა განაპირობა ის, რომ მეტი ყურადღება მიექცა პერსონაჟის მორალური ნაკლის გონივრულ გამართლებას, რაც ქ.ჯ. რობერტსის ცნობილი სიტყვების - „მონსტრები ხდებიან და არა იბადებიან“ გამოძახილია.

ორიგინალური და შთამბეჭდავი ფილმების - „მალეფისენტა“ (2014) და „კრუელას“ (2021) გაანალიზებით, ნაშრომში გამოკვეთილია ბოროტი ქალი პერსონაჟების კომპლექსური ხასიათი მე-20 საუკუნის კინემატოგრაფში.

აიზატ იმანგაზიევა

თურქესტანი, ყაზახეთი

კულტურული და ეთნიკური ტურიზმი თანამედროვე ყაზახეთში

ნაშრომში გაანალიზებულია ყაზახეთში ეთნიკური და კულტურული ტურიზმის განვითარების ამჟამინდელი მდგომარეობა და პერსპექტივები.

ჩვენმა ერმა და ქვეყანამ განვითარების გრძელი გზა განვლო, რაშიც უამრავი ხალხი თუ ტომი იღებდა მონაწილეობას. მათ ევრაზიის ისტორიაში მნიშვნელოვანი ადგილი უკავიათ და ერთ-ერთ უძველეს ეთნიკურ ჯგუფს მიეკუთვნებიან. აქედან გამომდინარე, ყაზახი ხალხი მდიდარი კულტურის მქონე ერთა შორისაა. მე-20 საუკუნემდე ყაზახური

კულტურა მომთაბარე ხასიათს ატარებდა. მიუხედავად ამისა, მრავალი ათასწლეულის მანძილზე მისი ევოლუციის გზა კომპლექსური და საინტერესო იყო, სხვა ხალხების კულტურების მსგავსად.

დღესდღეობით სახელმწიფო აქტიურად მუშაობს ტურისტული მომსახურებების ხარისხის გაუმჯობესებაზე. კულტურული და ეთნიკური ტურიზმი ყაზახეთში პრიორიტეტულ და იმედისმომცემ სექტორადაა მიჩნეული, თუმცა ამ სფეროს განვითარების ტემპი მაინც დაბალია. ყოველწლიურად იზრდება იმ ტურისტების რაოდენობა, რომლებიც დაინტერესებულნი არიან არა მარტო ღირსშესანიშნაობების ხილვით, არამედ ისტორიული, კულტურული და ეთნონაციონალური ტურებითაც. ყაზახეთს აქვს პოტენციალი, მოიზიდოს ტურისტები, თუკი ამისათვის შექმნის ყველა სათანადო პირობას. ეს კი ძალიან დიდი იმპულსი იქნება ეკონომიკის განვითარებისათვის.

თეატრმცოდნეობა, ქორეოლოგია

ტამანგო ჯღერია

კახაბერ ბრეგაძე

ბათუმი, საქართველო

ქართული პროფესიული სცენოგრაფიის ჩამოყალიბების წინაპირობები

(მე-20 საუკუნის 10-იანი წლები)

მე-19 საუკუნიდან ქართულმა თეატრმა გაიარა ის გზა, რაც ევროპულმა თეატრმა. 80-იან წლებიდან იქმნებოდა მატერიალური, ორგანიზაციული, თეორიული საფუძვლები თეატრის განვითარებისათვის. წინა პლანზე იდგა სპექტაკლის ანსამბლურობის, სცენოგრაფიის, მსახიობის ოსტატობის, ტექნიკური პერსონალის და სხვა სადადგმო საკითხები.

მე-20 საუკუნის დასაწყისში სათეატრო ხელოვნება განვითარების სრულიად განსხვავებულ ეტაპზე გადადის, ყალიბდება ახალი თეატრალური პროფესია – რეჟისორი. აღნიშნულ პერიოდში ქართულ თეატრში მოღვაწეობენ სხვადასხვა უცხოურ თეატრალურ სკოლებში დაოსტატებული რეჟისორები: ალექსანდრე წუწუნავა, ვალერიან შალიკაშვილი, მიხეილ ქორელი, აკაკი ფაღავა და სხვები. განსაკუთრებულ გავლენას

თეატრის განვითარებაზე ე.წ. მხატვლები ახდენდენ. მაგრამ რამდენად იყო თეატრი მზად 10-იანელთა შემოქმედებითი იდეების განსახორციელებლად.

საუკუნეთა მიჯნაზე ევროპულ და რუსულ თეატრში მიმდინარე პროცესები რთულად, მაგრამ თანმიმდევრულად აისახა მე-20 საუკუნის დასაწყისის (განსაკუთრებით, 10-იანი წლების) ქართულ თეატრში. ხოლო კოტე მარჯანიშვილისა და სანდრო ახმეტელის შემოქმედებითი ძიებები ზოგადევროპული თეატრის განვითარების მნიშვნელოვან საფუძვლად იქცა.

სოფიკო ნადიბაიძე

თბილისი, საქართველო

**ფსიქოფიზიკური ტექნიკის დახვეწის მეთოდი საშემსრულებლო ხელოვნებაში
(ეჟი გროტოვსკის „ღარიბი თეატრისკენ“ მიხედვით)**

პოლონელმა რეჟისორმა, თეორეტიკოსმა და პედაგოგმა ეჟი გროტოვსკიმ თეატრალურ ხელოვნებაში თამაშის ხერხებისადმი დამოკიდებულება შეცვალა. 1959-1962 წლებში გროტოვსკი ეძებდა ისეთ საშემსრულებლო ტექნიკას, ისეთ მეთოდს, რომელიც გზას გაუხსნიდა მსახიობის შემოქმედებით უნარს. მისი აზრით, მსახიობს უნდა შეეძლოს გადალახოს წინააღმდეგობები, რომლებიც მას მუშაობის პროცესში უშლის ხელს.

მოხსენებაში ყურადღება გამახვილებულია ეჟი გროტოვსკის მიერ მიღებულ სავარჯიშოებზე, რომლებიც მსახიობში ყოველგვარი წინააღმდეგობის დაძლევის უწყობს ხელს. ასევე, განხილული იქნება გროტოვსკის შემოქმედებაში ფსიქოფიზიკური ტექნიკის დახვეწის მეთოდი. გროტოვსკის ხედვა ეწინააღმდეგება მოსაზრებას, რომ თეატრი არის სხვადასხვა დისციპლინების კომბინაცია. ერთი მხრივ, „ღარიბი თეატრის“ იდეა მიისწრაფვის, რომ განისაზღვროს, რა განასხვავებს თეატრალურ ქმედებას სხვა კატეგორიის ხელოვნებისაგან. მეორე მხრივ, „ღარიბი თეატრის“ არსი არის დეტალური კვლევა მსახიობისა და მაყურებლის ურთიერთობის. გროტოვსკი მიიჩნევს, რომ მსახიობის პერსონალური ქმედება არის თეატრის ქვაკუთხედი.

სხეულის ენით გაცოცხლებული სარა კეინის „აფეთქებული“

სარა კეინი მე-20 საუკუნის 90-იან წლებში, დიდ ბრიტანეთში შექმნილი, ე.წ. „სახეში მოხლილი თეატრის“ (In-yer-face theatre) ერთ-ერთი გამორჩეული დრამატურგია. 1995 წელს სარა კეინმა დაწერა „აფეთქებული“ - მკვლევრები პიესას, 90-იანი წლების ბრიტანულ თეატრში, ახალი მიმდინარეობის საწყისად მიჩნევენ.

სარა კეინის პიესაში სიყვარული, სიკვდილი, სექსუალური სურვილი, დაუოკებელი ლტოლვა ერთადაა თავმოყრილი. ის ყოველგვარი შელამაზების გარეშე წერს ომის სისასტიკეზე, ადამიანის შინაგან ნგრევასა და ქალთა მიმართ, როგორც ფიზიკურ, ასევე ფსიქოლოგიურ ძალადობაზე. პიესის მთავარი საკითხიც სწორედ გენდერი და სექსუალური ძალადობაა, რომელიც ომის პერიოდში უფრო და უფრო ხშირდება. „აფეთქებულის“ პერსონაჟები საკუთარ ქვეცნობიერსა და ცნობიერს შორის იკარგებიან და ფსიქიკა მორყეულები ებრძვიან ეგზისტენციალურ კრიზისს.

1995 წელს „აფეთქებული“ ჯეიმს მაკდონალდმა დადგა როიალ ქორთის თეატრში. სპექტაკლმა მედიისა თუ საზოგადოების ყურადღება მიიპყრო და დიდი გამოხმაურებაც გამოიწვია. წარმოდგენა კრიტიკის ქარცეცხლში გაატარეს, „სიბინძურების ამაზრზენი დღესასწაულიც“ კი უწოდეს. თუმცა ფაქტია, კეინის პიესა დღემდე აქტუალურია და მსოფლიოს სხვადასხვა ქვეყნის რეჟისორებისთვის კვლავ საინტერესო.

თბილისში, თავისუფალ თეატრში დებიუტანტმა რეჟისორმა სალომე ფილიშვილმა კეინის „აფეთქებულის“ ქორეოგრაფიული ინტერპრეტაცია განახორციელა. რეჟისორი სხეულის ენით გვიყვება ისეთ პრობლემებზე, როგორცაა ძალადობა, სისასტიკე, ჰომოფობია, ადამიანის სულიერი თუ ფიზიკური განადგურება გლობალური ომის ფონზე. ქორეოგრაფიული ინტერპრეტაცია პიესასთან შედარებით ნაკლებად მიიმეა, მაგრამ მაყურებელს დააფიქრებს, უჩენს კითხვებს თუ რას მივყავართ მუდმივი კონფლიქტისაკენ.

**მიხეილ ბულგაკოვის პიესის „ივან ვასილევჩის“ ინტერპრეტაცია
თბილისის გრიბოედოვის თეატრში**

მიხეილ ბულგაკოვის კომედია „ივან ვასილევჩი“, რომელიც 1936 წელს დაიწერა, ბულგაკოვის სიცოცხლეში არც დაუდგამთ და არც გამოუქვეყნებიათ. პიესა საბჭოთა ცენზურამ აკრძალა.

1936 წელს მოსკოვის სატირის თეატრმა, როდესაც პიესა დადგა და გენერალურ რეპეტიცია-ჩაბარებაზე აჩვენა, რომელსაც საბჭოთა კავშირის ე.წ. პარტიული ელიტა ესწრებოდა, სპექტაკლიც და პიესაც აკრძალა.

პირველად „ივან ვასილევჩი“ 1965 წელს გამოქვეყნდა, ხოლო 1973 წელს პიესის საფუძველზე ლეონიდ გაიდაიმ გადაიღო კინოსურათი „ივან ვასილევჩი იცვლის პროფესიას“. საბჭოთა ცენზურა კინო გადაღებებშიც ერეოდა, რის გამოც რეჟისორს არაერთი ეპიზოდის შეცვლა მოუწია.

სსრკ კავშირის დაშლის შემდეგ, როდესაც ცენზურა მოიხსნა, რეჟისორებს აღარ უწევდათ კომპრომისებზე წასვლა.

თბილისის ალექსანდრე გრიბოედოვის სახელობის რუსულმა დრამატულმა თეატრმა 2021 წელს, 175-ე სეზონი სწორედ მიხეილ ბულგაკოვის კომედიით „ივან ვასილევჩი,“ გახსნა.

ახალგაზრდა რეჟისორმა ნიკა ჩიკვაძემ პიესის საინტერესო ინტერპრეტაცია შესთავაზა მაყურებელს. სპექტაკლში საუბარია აქტუალურ პრობლემებზე, აქ ისმის მთავარი საკითხი - თუ როგორ ნადგურდება ყველაფერი, როცა ხელისუფლებაში არიან უვიცი ადამიანები.

მარიამ მაისურაძე
თბილისი, საქართველო

მხატვრული სახე ქორეოგრაფიაში

მხატვრული სახის შექმნა ქორეოგრაფიაში არის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი კომპონენტი, რომლის საშუალებით ვლინდება ქორეოგრაფის ჩანაფიქრი და შედეგად

ნაწარმოებს მაღალმხატვრული ღირებულება ენიჭება. ამასთანავე, გმირის მოქმედებებით, ქცევით და ხასიათით ხელოვანის მსოფლმხედველობა ამოიკითხება და ნაწარმოების იდეა იხსნება.

ქორეოგრაფიული სახის შესაქმნელად მნიშვნელოვანია სიუჟეტის, იდეისა და მუსიკალური მასალის სინთეზი, ისევე როგორც მხატვრული გარდასახვის, პლასტიკის, საცეკვაო ენის, ნახაზისა და მთლიანი საცეკვაო ტექსტის ურთიერთკავშირი.

აღნიშნულ კომპონენტებზე დაყრდნობით, ნაშრომში განხილულია მხატვრული სახის შექმნის სპეციფიკა ქორეოგრაფიაში და დადგმის ხერხები. მაგალითის სახით გაანალიზებულია აკრამ ხანის „ჟიზელი“, სადაც ყურადღება გამახვილებულია როგორც მის შინაარსობრივ მხარეზე, ასევე მსახიობ-მოცეკვავეთა საშემსრულებლო ოსტატობასა და პერსონაჟების ურთიერთდამოკიდებულებაზე. გაანალიზებულია ქორეოგრაფის მიერ მიღებული ორიგინალური გადაწყვეტის გზები და შემოქმედებითი ხერხები, რაც თავის მხრივ ბმამია მხატვრული სახის შექმნასთან და შესაბამისად, ნაწარმოების იდეის გახსნასთან.

თემის განხილვის პროცესში ყურადღება გამახვილებულია ასევე მხატვრული გაფორმების ისეთ კომპონენტებზე, როგორცაა: კოსტიუმი, რეკვიზიტი, აქსესუარი, სცენური განათება, გრიმი, სპეც-ეფექტები და სხვა.

მუსიკოლოგია

ანა სტროგანოვა

თბილისი, საქართველო

რენესანსის ეპოქის მუსიკალური გამოცანები

მოხსენების თემაა რენესანსის ევროპული პროფესიული მუსიკის უაღრესად საინტერესო ფენომენი - მუსიკალური გამოცანა, მისი არსებობის კულტურულ-სოციოლოგიური და მუსიკოლოგიური კონტექსტი.

მუსიკალური გამოცანებისადმი ინტერესი ევროპაში XV საუკუნის მეორე ნახევრიდან თანდათანობით ყალიბდება, რამაც XV საუკუნის ბოლოს და XVI საუკუნის დასაწყისისთვის თავისი სირთულის პიკს მიაღწია ფრანკო-ფლამანდიელი კომპოზიტორების შემოქმედებაში. ეს ფენომენი მოგვიანებით გავრცელდა საფრანგეთში, გერმანიაში, იტალიაში, ესპანეთსა და

ინგლისში. მცირე „ჩავარდნის“ შემდეგ, XVI საუკუნის ბოლოდან და XVII საუკუნის პირველ ნახევარში, კვლავ განახლდა ამ ჟანრისადმი ინტერესი.

გამოცანის სტილში დაწერილი მუსიკალური ნაწარმოები მის შესრულებამდე საჭიროებდა ამოხსნას - ნოტაციის გაშიფვრას. კოდირებულ სანოტო ტექსტს თან სდევდა ვერბალური და/ან ვიზუალური მინიშნება კანონი, რომელიც შემსრულებელს უჩვენებდა, რა გზით შეიძლებოდა არასრულად ჩაწერილი სანოტო ტექსტის საბოლოოდ გაშიფვრა. ამ პრაქტიკაში სახეზეა მუსიკისა და ხელოვნების სხვა დარგების (ლიტერატურა, სახვითი ხელოვნება) ინტეგრირება. მათი მნიშვნელობა განსხვავდება იმისდა მიხედვით, თუ რომელ ჟანრშია გამოყენებული გამოცანა (მესა, მოტეტი, შანსონი), რა წყაროდან (ანტიკური ლიტერატურა, ბიბლია, გამოცანების კრებული), რომელ პერიოდში და ვის მიერ არის ის მიწერილი სანოტო ტექსტში.

კვლევის მიზანია დადგინდეს, რა როლს თამაშობს ვერბალური/ვიზუალური საწყისები რენესანსის მუსიკალური გამოცანის ჟანრში, გაირკვეს მათი როლი და ურთიერთმიმართება ნაწარმოების ფორმის, მუსიკალური ენის თუ საკომპოზიციო ტექნიკის კონტექსტში.

მოხსენებაში რენესანსის ეპოქის სანოტო ნიმუშებზე დაყრდნობით განვიხილავთ: რა იყო მუსიკის გამოცანების სახით ფიქსირების მიზეზი; რა იყო პირველადი - გამოცანა თუ მუსიკა; სანოტო და არასანოტო კოდის ურთიერთქმედების სამ ტიპს.

ანა კვასხვაძე

ბათუმი, საქართველო

ოპერის გმირის მხატვრული სახე/ხატის კომპლექსური შესწავლის საკითხისათვის

ნაშრომში განხილულია ჟორჟ ბიზეს ოპერის მთავარი გმირის - კარმენის მხატვრული სახე/ხატის განვითარების და ჩამოყალიბების პროცესი. ამ მიზნით კომპლექსურადაა შესწავლილი: ოპერის ლიტერატურული პირველწყარო, მუსიკალური ტექსტი და გმირის ფსიქო-ტიპის მახასიათებლები. ასეთი კვლევის შედეგების საფუძველზე შემუშავებული მეთოდი საინტერესო იქნება ვოკალური სპეციალობის მუსიკოსებისთვის, დაეხმარება მათ განსასახიერებელი გმირის მხატვრული სახე/ხატის შეცნობაში. მუსიკის მაგისტრისთვის აღნიშნული მეთოდის თეორიული ცოდნა და პრაქტიკული გამოყენება განაპირობებს მაღალი კლასის შემსრულებლის, პედაგოგისა და ხელოვნის ჩამოყალიბებას.

მარიამ ჭეიშვილი
თბილისი, საქართველო

ქართული მუსიკის კრიტიკის სათავეებთან
(მე-19 საუკუნის მეორე ნახევრის პრესის „ცისკარისა“ და „კავკაზის“ მაგალითზე)

მოხსენებაში მე-19 საუკუნის პრესის, კერძოდ, ლიტერატურულ ჟურნალ „ცისკარსა“ და საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ გაზეთ „კავკაზში“ გამოქვეყნებული სტატიების, წერილების, რეცენზიებისა და ა.შ. სხვადასხვა პუბლიკაციების მაგალითზე განხილულია ქართული მუსიკალური კრიტიკის საწყისი ეტაპი, მისი სათავეები.

მუსიკალური კრიტიკის კვლევა საინტერესოა იმდენად, რამდენადაც დროთა განმავლობაში თავად მუსიკის კრიტიკის ისტორია იქცევა მუსიკის ალტერნატიულ ისტორიად. საწყის ეტაპზე ქართული ისტორიული მუსიკოლოგიის ჩამოყალიბების პირველი ცდები და ნიშნები სწორედ მუსიკალური კრიტიკა-ჟურნალისტიკის სფეროში უნდა ვეძიოთ, მუსიკოლოგია ხომ ერთი მხრივ სამეცნიერო-კვლევით საქმიანობას, მეორე მხრივ კი, პრაქტიკულ-გამოყენებით სფეროს, მუსიკის კრიტიკასა და ჟურნალისტიკას გულისხმობს.

ნაშრომის მიზანია, დადგინდეს ქართული პროფესიული მუსიკის საწყის ეტაპზე როგორი სახის, რა ტიპისა და თემატიკის წერილები ქვეყნდებოდა, ვინ იყვნენ მათი ავტორები, როგორ გადმოსცემდნენ ისინი საზოგადოების განწყობილებასა და როგორ გვიხატავდნენ თავიანთი დროის მუსიკალურ-კულტურული ცხოვრების სურათს.

სალომე ჩაჩუა
თბილისი, საქართველო

ჩარლზ აივზის სიმღერები

მოხსენებაში განხილულია ამერიკელი კომპოზიტორის ჩარლზ აივზის სასიმღერო შემოქმედება, კერძოდ კი, მისი კრებულიდან „114 სიმღერა ხმისა და ფორტეპიანოსთვის“ - რამდენიმე ბალადის, სატირული, სასულიერო, საპროტესტო და რომანტიკული სიმღერის თეორიული და საშემსრულებლო ანალიზი.

აივზი, რომელიც ამერიკული პროფესიული მუსიკის ფუძემდებლად ითვლება, მის სიცოცხლის განმავლობაში არასათანადოდ იყო დაფასებული საკუთარსავე სამშობლოში. ზემოხსენებული კრებულის გამოცემა მას თავისი ხარჯებით მოუხდა. არადა, ამ კრებულში

შემავალ სიმღერებში, ისევე, როგორც მის ინსტრუმენტულ მუსიკაში, აივზის თითქმის ყველა ინოვაციაა თავმოყრილი. აივზის შემოქმედების მთავარი ოთხი ნიშანდობლივი ელემენტია: ადგილობრივი ამერიკული მუსიკა (ფოლკლორი, „ჭარგონული“ მუსიკა), პროტესტანტული საეკლესიო მუსიკა, ევროპული კლასიკური მუსიკა და ექსპერიმენტული მუსიკა. კომპოზიტორი იყენებს იმ დროისთვის უახლეს და ჯერ კიდევ უჩვეულო ტექნიკებს და მეთოდებს, მაგალითად კლასტერებს, პოლიტონალობას, ატონალობას, პოლირიტმულობას და სხვ. და ამავე დროს, პირდაპირ და ყურისთვის მარტივად აღსაქმელ ფორმებსაც.

მოხსენებაში საანალიზოდ შერჩეული სიმღერების მაგალითზეც კარგად შეგვიძლია შევიგრძნოთ აივზის შემოქმედებითი სტილის ნიშნები და თავისებურებები. ჩვენი მიზანი იყო, დაგვედგინა ამა თუ იმ სიმღერის შესაბამისობა აივზის შემოქმედების მასაზრობებელ ელემენტებთან, ტექსტისა და მუსიკის, ვოკალისა და აკომპანემენტის ურთიერთმიმართება და ფორმის სპეციფიკურად აივზისეული გააზრება (კუმულატიური ფორმა). როგორც მომღერალი, ასევე ვეხები ამ სიმღერების საშემსრულებლო გამოწვევებსაც.

ჩარლზ აივზის სასიმღერო შემოქმედება საქართველოში ნაკლებად პოპულარულია, თუმცა, დაინტერესებულ მსმენელს პირველივე მოსმენისთანავე შეუძლია მასში ახალი ფერები აღმოაჩინოს.

თინათინ მაისურაძე

თბილისი, საქართველო

„მუსიკის ახალი რესურსები“: კლასტერი და მისი გენეზისი

ჰენრი კოუელი (1897-1965) - ამერიკელი კომპოზიტორი, მწერალი, პიანისტი, გამომცემელი და პედაგოგი, ერთ-ერთ განსაკუთრებულ ადგილს იკავებს მე-20 საუკუნის მუსიკის ისტორიაში. კერძოდ, მის სახელს უკავშირდება სააზროვნო პრინციპების, გამომსახველი ხერხების, ანუ მუსიკალური რესურსების გაფართოება. მათ შორის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მოვლენა არის „კლასტერი“, რომელიც სწორედ ჰენრი კოუელის შემოქმედებაში იბადება, ყალიბდება და ვითარდება. მან არა მხოლოდ პირველმა გამოიყენა კლასტერი შემოქმედებაში, არამედ, თეორიულადაც დაასაბუთა წიგნში “New Musical Resources” (“მუსიკის ახალი რესურსები”).

კლასტერის არსის და მისი გაჩენის ისტორიული გზის წარმოჩენა არის ჩვენი მოხსენების მთავარი მიზანი, რომლის მისაღწევად საჭიროა წინარე პერიოდის მიმოხილვა, საუბარი იმ ცვლილებებსა და გარდატეხებზე, რომლებმაც განაპირობა მუსიკის ახალი

რესურსების გაჩენა. ყოველივე ეს უმთავრესად დაკავშირებულია სამყაროს მოდელის შეცვლასთან, რაც ახალ შესაძლებლობებსა და ამოცანებს უსახავდა ხელოვანებს. მათმა თამამმა ექსპერიმენტებმა ბიძგი მისცა ახალი გამომსახველ ხერხებსა თუ საკომპოზიტორო ტექნიკის შექმნას და საკუთარ შემოქმედებაში გამოყენებას.

ამგვარად, მოხსენებაში განხილული ძირითადი საკითხები შეეხება: კლასტერის დაბადებას, მის ნაირსახეობებს, ჩაწერისა თუ შესრულების ტექნიკას, კლასტერის მნიშვნელობას სხვადასხვა ნაწარმოებში და სხვადასხვა კომპოზიტორის მიერ მის გააზრებას, კერძოდ იმას, თუ რამდენად მრავალმნიშვნელოვანი დატვირთვა შეიძლება ჰქონდეს კლასტერს სხვადასხვა პარამეტრის გათვალისწინებით.

მოხსენების ანალიტიკურ ნაწილში განხილულია კოუელის “Three Irish Legend” („სამი ირლანდიური ლეგენდა“).

დასკვნაში მონიშნულია კლასტერის განვითარების გზა კოუელის თანამედროვე და მომდევნო თაობის კომპოზიტორების შემოქმედებაში.

ანნა ნიკოლოზიშვილი

თბილისი, საქართველო

„კილოს“ ცნება ძველი ქართული პროფესიული მუსიკის კონტექსტში

ძველი ქართული პროფესიული მუსიკა მუსიკისმცოდნეობის ერთ-ერთი, შედარებით ახალი სფეროა. მისი კვლევა გასული საუკუნის 80-იან წლებში, საბჭოთა მმართველობის ნგრევის დროს დაიწყო. ქართული ხალხური მუსიკისგან განსხვავებით, ამ დარგის სიახალგაზრდავის გათვალისწინებით, ბუნებრივია, რომ მასთან დაკავშირებული მრავალი საკითხი, ჯერჯერობით, შესწავლილი არ არის. ასეთია, მათ შორის, ქართული საეკლესიო მუსიკის ჰარმონიული სისტემის პრობლემა. დღესდღეობით ბოლომდე არაა შესწავლილი თვით ტერმინების - „კილო“ და „ხმა“ მნიშვნელობა ქართული გალობის კონტექსტში.

მოხსენებაში გთავაზობთ „კილოს“ და „ხმის“ ცნების არსებულ განმარტებებს და მათი მნიშვნელობის დაზუსტებას ძველ პროფესიულ მუსიკასთან მიმართებაში. ამისთვის, განვიხილავ კილოს ტერმინის არსებობას ქართულ ხალხურ მუსიკაში, რომელიც მჭიდროდაა დაკავშირებული ძველ პროფესიულ მუსიკასთან. ამასთანავე, გავითვალისწინებ ქართულ ტრადიციულ მუსიკაში ამ ორი სფეროს გამიჯვნის, კერძოდ კი - მრავალხმიანობის განვითარების განსხვავებული გზის საკითხს, რომელიც პირდაპირ კავშირშია კილოს

განვითარების პრობლემასთან. მოხსენებაში დავყვრდნობი მ.შ. შალვა ასლანიშვილის, კუკური ჭოხონელიძის, დავით შულღიაშვილის და თამარ ჩხეიძის მიერ კილოს საკითხთან დაკავშირებულ კვლევებს. ასევე, განვიხილავ „კილოსა“ და „ხმის“ შესატყვის ტერმინებს - „*მოდუსსა*“ და „*ტონუსს*“ ანტიკური და თანამედროვე მეცნიერების მიხედვით.

საინტერესო იქნება, ერთი მხრივ, ქართული ხალხური და ძველი პროფესიული მუსიკის მრავალხმიანობის შედარება და, მეორე მხრივ, მათი შედარება ევროპულ საეკლესიო მუსიკასთან, ამ ორი ტერმინის გამოყენების თვალსაზრისით. ასეთი დაკვირვება საშუალებას მოგვცემს, რომ ცნება *კილო* ახლებურად იქნას გააზრებული. მოხსენების მიზანს კილოს ტერმინის პრობლემის გადაჭრის და ქართული გალობის კილო-ჰარმონიული ენის კვლევის პროცესში მცირე წვლილის შეტანის მცდელობას წარმოადგენს.

ელენე ელიოზიშვილი

თბილისი, საქართველო

ნოდარ მამისაშვილის სამფაზიანი კომპოზიციის სისტემა

მოხსენების მიზანია გამოჩენილი ქართველი კომპოზიტორის ნოდარ მამისაშვილის ორიგინალური საკომპოზიტორო სისტემის გაცნობა, რომელიც თეორიული ნაშრომის სახით გამოიცა 1978 წელს, რუსულ ენაზე.

მუსიკის ისტორიას არც თუ მრავლად აქვს შემონახული მსგავსი, ავტორისეული კონცეფციის თეორიული ნაშრომები. ამ კუთხით მოხსენებაში ნახსენებია ა.შონბერგის, ო.მესიანის, პ.ჰინდემიტის თეორიული კვლევები. ამ დიდი კომპოზიტორების გვერდით ნაშრომში განხილულია ნოდარ მამისაშვილის ფუნდამენტური და ნოვატორული საკომპოზიტორო სისტემა, რომელიც შეიძლება მრავალი ახალი კვლევისა თუ შემოქმედებითი იმპულსების გამომწვევი გახდეს.

სტატიაში წამოჭრილი საკითხების წრე უკავშირდება პირველწყაროში მოთავსებული თავების ლოგიკურ თანმიმდევრობას. დასმულ საკითხთაგან ძირითადი აქცენტი გადატანილია როგორც მამისაშვილის კონცეფციის არსის ზოგად დახასიათებაზე, ისე მისი შემადგენელი დებულებების მიმოხილვაზე, რომლებიც წარმოაჩენენ მოვლენის სრულ სურათსა და მნიშვნელობას XX საუკუნის ქართველი კომპოზიტორის ნოვატორული საკომპოზიციო სისტემისა.

ნაშრომში თვალსაჩინოებისათვის მოხმობილია სანოტო და სქემატური მაგალითები.

ქართული კამერულ-ინსტრუმენტული მუსიკა დასავლეთევროპულ კონტექსტში (სულხან ცინცაძის კვარტეტების მაგალითზე)

გოკალური ჟანრებისგან განსხვავებით, საქართველოში ინსტრუმენტულ მუსიკას საფუძველი შედარებით გვიან, დასავლეთევროპული მუსიკის გავლენით, XX საუკუნის 20-იან წლებში ჩაეყარა.

სულხან ცინცაძის სამოღვაწეო ასპარეზზე გამოსვლამდე მას გარკვეული ტრადიციები უკვე ჰქონდა (შ.თაქთაქიშვილის, ნ.გუდიაშვილის, რ.გაბიჩვაძის, ა.შავერზაშვილის შემოქმედების სახით). ქართველი კომპოზიტორები ინტერესს იჩენდნენ კამერული მუსიკის სფეროში, ითვისებდნენ კლასიკური სონატური ციკლის დრამატურგიას, ხალხური მასალის ინსტრუმენტულ მუსიკაში გარდასახვის უნარს. მათ კვარტეტებს, ტრიოებს, კვინტეტებს თავის დროზე საკმაო წარმატება ხვდათ წილად და ზოგიერთმა დღემდე შეინარჩუნა ისტორიული მნიშვნელობა, თუმცა, ქართული მუსიკის ამ ჟანრის ნამდვილი საერთაშორისო აღიარება სწორედ ს.ცინცაძის სახელთანაა დაკავშირებული. თავისი კვარტეტებით მან შექმნა ახალი ქართული კამერული მუსიკის ფენომენი, რითად გაამდიდრა არა მარტო ეროვნული მუსიკალური კულტურა, არამედ აქცია იგი ლოკალურიდან საერთაშორისო მასშტაბის მოვლენად.

ცინცაძის საკვარტეტო ნაწარმოებების მაგალითზე დროში შემჭიდროვებულად შეიძლება დასავლეთევროპულ მუსიკაში ფორმირებული ამ ჟანრის ევოლუციის ისტორიული პროცესის თვალის მიდევნება, რომელიც ბევრ პარალელსა და ასოციაციებს ბადებს. მოხსენების მიზანს წარმოადგენს თვალნათლივ წარმოვაჩინოთ ეს პროცესი სულხან ცინცაძის საკვარტეტო შემოქმედების მაგალითზე, ბარტოკისა და შოსტაკოვიჩის შემოქმედებასთან პარალელების ჭრილში, რაც ინდივიდუალურად ინტერპრეტირებული სახით თავს იჩენს, როგორც დრამატურგიული და ფორმაქმნადობის, ისე საშემსრულებლო ხერხების დონეზე.

სანდრო წიქორიძე
თბილისი, საქართველო

**„ნაკლები ნიშნავს მეტს“
(მინიმალიზმის ესთეტიკა მე-20 საუკუნის ხელოვნებაში)**

ნაშრომში განხილულია მინიმალიზმის, როგორც ხელოვნების მიმდინარეობის, ძირითადი წინაპირობები, კონცეფციები და განვითარების ეტაპები. გამოყოფილია მიმდინარეობის მთავარი მახასიათებლები, რომლებიც ხელოვნების ნებისმიერი დარგისთვის არის დამახასიათებელი. მაგალითისთვის მოყვანილია მხატვრული ლიტერატურა (რეიმონდ კარვერი, სემუელ ბეკეტი), ფერწერა (მარკ როთკო, ფრანკ სტელა), არქიტექტურა (ლუდვიგ მის ვან დერ როე) და მუსიკა (ჯონ ადამსი, ფილიპ გლასი). მინიმალიზმის უნივერსალური ტენდენცია მასალის სიმწირითა და სისადავით მაღალმხატვრული ღირებულების ნიმუშის შექმნა და ღრმა ემოციების გადმოცემაა. ნაშრომში განმარტებულია, რომ მინიმალიზმი თავის თავში აერთიანებს როგორც მსოფლმხედველობასა და ახალ შეხედულებებს ხელოვნების მიმართ, ისე მხატვრული ნიმუშის შექმნის ხერხებსა და ტექნიკებს.

მნიშვნელოვანი ადგილი ეთმობა მსჯელობას იმაზე, თუ როგორ აყალიბებდა ხელოვნებაში მიმდინარე პროცესებს დასავლეთში გავრცელებული ესთეტიკური თუ სოციალური დისკურსები; მაგალითად, როგორ უარყო მოდერნიზმის ეგზისტენციალური თემებით დაინტერესება, ავანგარდის ექსპერიმენტული მიდგომები და როგორ შეითავსა მინიმალიზმმა ისეთი პოსტ-მოდერნისტული ნიშან-თვისებები, როგორცაა ანტი-ელიტისტური შეხედულებები.

ირინა დუმბაძე
თბილისი, საქართველო

კონტრკულტურის პარადიგმები და ქართული კონტრკულტურა

მოხსენება ეფუძნება ავტორის საბაკალავრო ნაშრომში ჩატარებულ კვლევას მუსიკის მესამე პლასტის - კონტრკულტურის, მენესტრელური კულტურისა და ქუჩის მუსიკის შესახებ; მიმოხილულია კონტრკულტურის წარმოშობის პროცესი დასავლურ სამყაროში,

მემბოხე ახალგაზრდების პროტესტის, „მამებისა და შვილების ომი“ და მისი შედეგი კულტურული რევოლუციის ჭრილში, რომელმაც არაერთი ახალი მიმდინარეობა წარმოშვა ლიტერატურასა და ხელოვნების ყველა დარგში. გავლებულია პარალელები ქართულ რეალობასთან. აღწერილია ქართული „ანდერგრუნდის“ ჩასახვის პროცესი და მისი ადრეული მახასიათებლები, ის იმპულსები, რომლებმაც ხელი შეუწყო ქართული კონტრკულტურის ჩამოყალიბებას და განვითარებას. ქართული კონტრკულტურის ერთ-ერთ ყველაზე თვალსაჩინო მაგალითად მოყვანილია ირაკლი ჩარკვიანი და მიმოხილულია მისი შემოქმედების ზოგადი მახასიათებლები - ის, რამაც ხელი შეუწყო მის აღიარებას და რითაც გამართლდა მისი მეტსახელი „მეფე“ ქართული კონტრკულტურის ისტორიაში.

კულტურის მენეჯმენტი, მედია, განათლება

მარია ზარიძე

ბათუმი, საქართველო

კულტურის სფეროს პროექტები და მათი შესაძლებლობები

მოხსენებაში საუბარია რას წარმოადგენს, რა სპეციფიკით ხასიათდება კულტურის სფეროს პროექტები და რაოდენ მნიშვნელოვანია ისინი კულტურის სფეროს განვითარებისა და გაძლიერებისათვის. ასევე, რა როლს თამაშობს ეფექტური კომუნიკაცია საერთაშორისო კულტურის სფეროს პროექტის განხორციელებაში.

პროექტი - ეს არის ნათლად ჩამოყალიბებული ამოცანების, შესასრულებელი საქმიანობების ერთობლიობა. პროექტი დროებითი პროცესია, იგი დროშია განსაზღვრული, შესაბამისად მას აქვს როგორც დასაწყისი, ასევე დასასრული. პროექტის წარმატება მის უნიკალურობას და სარგებლიანობას ეფუძნება. დასახული მიზნის მისაღწევად, მნიშვნელოვანია, რომ კულტურის სფეროს პროექტზე მუშაობის პროცესში, პროექტის მენეჯერს მკაფიოდ ჰქონდეს გააზრებული კულტურის სფეროს მრავალფეროვნება და სპეციფიკა.

კულტურის სფეროს პროექტების შესაძლებლობების წარმოსაჩენად, მოხსენებაში საუბარია 2021 წელს განხორციელებულ საერთაშორისო პროექტზე - ლანჩხუთის მუნიციპალიტეტის კულტურის დაწესებულებათა გაერთიანებაში შემავალი ეგნატე

ნინოშვილის სახელობის სახალხო თეატრისა და უკრაინის ქალაქ ლუცკის თეატრ „გარმიდერის“ ერთობლივ პროექტზე „46 შეხება“.

ქეთევან ჩუთლაშვილი

ბათუმი, საქართველო

ანიმაციური კადრებით გადმოცემული ბავშვთა ისტორიები ციფრულ მედიაში

მოხსენების მიზანია ციფრულ მედიაში ინოვაციური ფორმით გადმოცემულ ბავშვთა საკითხების შესწავლა და ჟანრობრივი სტრუქტურის კვლევა. ნაშრომში ასევე განხილული იქნება ბავშვთა უფლებებთან მიმართებაში დღემდე არსებული აქტუალური პრობლემები.

თემა მოიცავს უცხოურ და ქართულ ციფრულ მედიაში დოკუმენტურ მასალაზე დაყრდნობით გადმოცემულ ბავშვთა ისტორიებს და მათ ჟანრობრივ შედარებით ანალიზს. ნაშრომში წარმოდგენილი იქნება არაერთი პოპულარული ვებ-გვერდი, სადაც აქტიურად თავსდება „ანიმაციური კადრებით“ გადმოცემული ისტორიულ-დოკუმენტური მედია პროდუქტი. აღსანიშნავია, რომ ციფრული მედიის კონტენტის გათვალისწინებით, „ანიმაციური კადრებით“ გადმოცემული რეალური ამბები, რომელებიც ვიზუალური თხრობის თავისებური ხელოვნებითაა გადმოცემული, ქართული რეალობაში დღემდე სიახლეა.

მირზა სათმანიძე

ბათუმი, საქართველო

პედაგოგიური კვლევის შედეგები სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნების სწავლების სფეროში

ნაშრომი ეხება სკოლებში სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნების სწავლების მნიშვნელობას: რატომ უნდა ვიცოდეთ ხელოვნება, რატომ მიაჩნიათ იგი მეორეხარისხოვან საგნად, რა უნარებს აწვითარებს ხელოვნება, რა გზით შეიძლება მოსწავლეთა მოტივაციის გაზრდა და ინტელექტუალური, შემოქმედებითი, კომუნიკაციური უნარების გამოყენება პიროვნების ჩამოყალიბებისათვის.

სახვითი ხელოვნებისადმი ინტერესის გაღვივებისათვის, სასწავლო გარემოს გასაძლიერებლად, მნიშვნელოვანია შემოქმედებითი სიახლეების შეთავაზება, სადაც აქტივობები მორგებული იქნება მოსწავლეთა ინტერესებზე მათი ასაკობრივი შესაძლებლობების გათვალისწინებით. ასევე აუცილებელია სასწავლო-შემოქმედებით პროცესებში მშობლის, პედაგოგებისა და სკოლის ადმინისტრაციის მხარდაჭერა, რათა შევქმნათ ერთი მთლიანი გუნდი, ურთიერთთანამშრომლობით კი შევქმნათ წარმატებული სასწავლო გარემო.

თამარიკო მესხია

ბათუმი, საქართველო

მასწავლებლის პროფესიული განვითარების მართვის თანამედროვე გამოწვევები

ბოლო პერიოდში ქვეყანაში არაერთი რეფორმა განხორციელდა მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების მიზნით. შეიქმნა მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების ეროვნული ცენტრი, რეგიონებში დაარსდა განათლების ფონდები, შემუშავდა მოკლევადიანი და ერთწლიანი მასწავლებელთა მომზადების სასერტიფიკატო პროგრამები, მიმდინარეობს მუშაობა მასწავლებლის მომზადების 300 კრედიტიან საგნობრივ საბაკალავრო-სამაგისტრო პროგრამაზე (მომზადდა და აბიტურიენტთა მიღება გრძელდება დაწყებითი საფეხურის მასწავლებლის განათლების 300 კრედიტიან პროგრამაზე), სკოლებში ჩამოყალიბდა მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების მართვის სისტემა, დაიწყო პროექტი „ახალი სკოლის მოდელი“, ამ მიმართულებით არის ცალკეული წარმატებებიც და სხვა.

მიუხედავად ამისა, ქვეყანაში ზოგადი განათლების დონე მნიშვნელოვნად ჩამორჩება განვითარებული ქვეყნების მიღწევებს. საზოგადოების, სპეციალისტებისა და ექსპერტების ნაწილი თანამედროვე განათლების სისტემაში არსებულ არც თუ სახარბიელო მდგომარეობას მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების პრობლემაში ხედავენ.

მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების საკითხი ერთ-ერთი პოპულარული თემაა დარგის მკვლევარების, სპეციალისტებისა და ექსპერტებისათვის. მიუხედავად ამისა, სასკოლო სივრცეში შემუშავებული სტრატეგიებისა და პროგრამების, განხორციელებული ღონისძიებების და შედეგების ანალიზი ეპიზოდურ ხასიათს ატარებს და არ იძლევა პრობლემებში საფუძვლიანად გარკვევის საშუალებას. კვლევის პროცესში შევეცადეთ გამოგვეკვეთა ის ძირითადი მიგნებები, შედეგები და პრობლემები, რომლებიც

გამომდინარეობს მასწავლებელთა პროფესიული განვითარების მიზნით სკოლის შიგნით განხორციელებული აქტივობებიდან. რამდენიმე სკოლის მმართველობითი ორგანოებისა და ადმინისტრაციის მართვის მაგალითზე გავაანალიზეთ ის აქტივობები და შედეგები, რომლებიც გამომდინარეობს სკოლის სტრატეგიული განვითარების გეგმიდან.

მაკა სულთანაშვილი

ბათუმი, საქართველო

აუტიზმი და ხელოვნების სწავლების მეთოდები

აუტიზტური სპექტრის მქონე მოსწავლეების საჭიროებები და პრობლემები აქტუალური საკითხია დღევანდელ საგანმანათლებლო სივრცეში. საქართველოში ამ მხრივ უამრავ სირთულეს ვაწყდებით, განათლების სისტემა აქტიურად მუშაობს პრობლემების აღმოსაფხვრელად. სწორედ ამ მიზანს ემსახურება ინტეგრირებული საკლასო სივრცის უზრუნველყოფა სასწავლო გარემოში, რომელიც აუტიზმის სპექტრის მქონე მოსწავლეებს საშუალებას აძლევს, ეტაპობრივად უფრო ეფექტიანად ინტეგრირდნენ კლასებში. ამ მოდელიდან გამომდინარე, ბავშვებს ეძლევათ საშუალება სკოლებში მიიღონ მაქსიმალური მხარდაჭერა იმისათვის, რომ გავიდნენ სასურველ შედეგზე. ინტეგრირებული გაკვეთილის ხელშეწყობის შედეგად, აუტიზმის მქონე მოსწავლეები განათლებას იღებენ თანაკლასელებთან ერთად, სკოლის ხელმძღვანელობისა და მასწავლებელთა მხარდაჭერით. განათლების სამინისტრო აქტიურად მუშაობს ისეთ საკითხებზე, როგორცაა სპეციალისტების გადამზადება, სასწავლო მეთოდოლოგიის შემუშავება, სწორად შერჩეული მიდგომებისა და პროგრამის განსაზღვრა.

თემის მიზანია აღვწეროთ აუტიზტური სპექტრის მქონე ბავშვების პრობლემები სასკოლო სივრცეში; განვსაზღვროთ ეფექტური სასწავლო გარემო, მეთოდები და მიდგომები, რომლებიც ხელს შეუწყობს ამ ტიპის ბავშვების განვითარებას და შემდგომში გაუმარტივებს საზოგადოებაში ინტეგრირებას. თემაში განხილული იქნება სახვითი და გამოყენებითი ხელოვნების გაკვეთილზე აუტიზტური სპექტრის მოსწავლეებთან გამოყენების მეთოდები და მიდგომები.

დაუნის სინდრომის მქონე ბავშვები.

საგანმანათლებლო სივრცეში არსებული გამოწვევები და მათი მოგვარების მეთოდები

რა არის დაუნის სინდრომი, რა იწვევს ამ ტიპის დარღვევას და რა არის საჭირო დაუნის სინდრომის მქონე ბავშვების ადრეული განვითარებისთვის? აღნიშნული კითხვები აქტუალურად დაისმის საგანმანათლებლო სივრცეში. ჩვენს თემაში ვეცადეთ, პასუხი გაგვეცა ამ და სხვა მნიშვნელოვან კითხვებზე. დაუნის სინდრომის შესახებ საუბრის დროს, უპირველეს ყოვლისა, ყველამ უნდა გავაცნობიეროთ, რომ იგი არის არა დაავადება, არამედ გენეტიკური ცვლილება. ის არ გახლავთ მემკვიდრეობით გადამდები დაავადება, ამასთანავე არ არის დიაგნოზი, რომელიც სამედიცინო პრობლემათა ნუსხაში უნდა გავიაზროთ. ეს არის სოციალური პრობლემა, რომელზეც პასუხისმგებლობა ეკისრება საზოგადოებას და იმ კონკრეტულ მიკრო სოციუმს, რომელშიც ამ ბავშვის ჩართულობა უნდა იყოს უზრუნველყოფილი. იმისათვის, რომ მათ ვასწავლოთ, უპირველეს ყოვლისა, უნდა ვისწავლოთ ჩვენ მათთან, მათსავით მათნაირად ცხოვრება.

თემის მიზანია ვისაუბროთ ამ საკითხების ირგვლივ, გავაზიაროთ გამოცდილება, ვისაუბროთ სასწავლო გარემოში არსებული გამოწვევების ირგვლივ, დავსახოთ არსებული პრობლემების მოგვარების ხერხები, მეთოდები და სტრატეგიები; კიდევ ერთხელ გავუსვათ ხაზი ინკლუზიური განათლების აუცილებლობას. მნიშვნელოვანია, რომ დაუნის სინდრომის მქონე ბავშვებს მიეცეთ შესაძლებლობა, საფუძვლიანად ჩაერთონ სასწავლო პროცესში, რათა მათ შეძლონ საზოგადოებაში სრულფასოვანი ინტეგრაცია.

V International Student Conference

Program

Conference Organising Committee

Maia Tchitchileishvili	Rector of Batumi Art State University, Professor, Chairman of Organising Committee
Gela Beridze	Deputy Head of Administration of Batumi Art State University
Sopio Tavadze	Head of Scientific and Publishing Department of Batumi Art State University, Associate Professor
Salome Chikashua	Specialist of Scientific and Publishing Department of Batumi Art State University
Akaki Mukhashavria	IT Manager

Conference Schedule

May 20

10.45-11.00 - Conference Opening

11.00-12.30 - Sessional Meeting

12.30-12.45 - Break

12.45-14.15 - Sessional Meeting

14.15-14.30 - Break

14.30-16.00 - Sessional Meeting

16.00-16.15 - Conference Summing up and Closing

Time Limit

Presentations - 15 minutes

Discussions - 5 minutes

Georgia, Batumi, № 19/32 Zurab Gorgiladze/Vazha-Pshavela Street

www.batu.edu.ge

info@batu.edu.ge

Section: Art Criticism

11.00-12.30

Moderator: Maia Tchitchileishvili, Professor

1. Tatia Topuria - An Ideological Solution for the Painting of Batumi St. Barbara's Temple.

Batumi Art State Teaching University. Faculty of Education, Humanities and Social Sciences. 3rd year of Bachelor's Degree Program in "Art Studies".

Scientific Supervisor: Maia Tchitchileishvili, Professor.

2. Ana Jincharadze - About Urban Heritage Reconstruction.

Batumi Art State Teaching University. Faculty of Visual, Stage and Film-TV Arts. 1st year of Bachelor's Degree Program in "Architecture".

Scientific Supervisor: Maia Tchitchileishvili, Professor.

3. Mari Khozrevanidze - Statues in Batumi Boulevard.

Batumi Art State Teaching University. Faculty of Education, Humanities and Social Sciences. 1st year of Master's Degree Program in "Art History and Theory (Art Study)".

Scientific Supervisor: Maia Tchitchileishvili, Professor.

4. Ketidolidze - Relationship between Architecture and Music.

Batumi Art State Teaching University. Faculty of Visual, Stage and Film-TV Arts. 2nd year of Bachelor's Degree Program in "Architecture".

Scientific Supervisor: Rati Chiburdanidze, Professor.

5. Tamar Khvingia - Suit Types in "The Knight in the Panther's Skin".

Georgian Technical University. Faculty of Architecture, Urban Planning and Design. 2nd year of Bachelor's Degree Program in "Fashion Design and Technology".

Scientific Supervisor: Lia Lursmanashvili, Professor.

Section: Art Criticism, Cinema Studies, Cultural Tourism

12.45-14.15

Moderator: Rati Chiburdanidze, Professor

1. Ekaterine Karselishvili - Elements of Islamic Art in the Secular Architecture of Tbilisi in the XVIII-XIX centuries.

Apolon Kutateladze Tbilisi State Academy of Arts. Faculty of Restoration/Conservation, Art History and Theory. 2nd year of Master's Degree Program in "The History of Modern and Contemporary Georgian Art".

Scientific Supervisor: Samson Lezhava, Doctor of Art Criticism.

2. Lia Shainidze - Hyperrealism in the Age of Digital Technology.

Batumi Art State Teaching University. Faculty of Education, Humanities and Social Sciences. 1st year of Master's Degree Program in "Art History and Theory (Art Study)".

Scientific Supervisor: Rati Chiburdanidze, Professor.

3. Maia Asatiani - Vakhtang (Besos Beselia) and His Role in Georgian Painting.

Apolon Kutateladze Tbilisi State Academy of Arts. Faculty of Restoration/Conservation, Art History and Theory. 1st year of Master's Degree Program in "The History of Modern and Contemporary Georgian Art".

Scientific Supervisor: Nino Gaganidze, Professor.

4. Mihaela Iacob - Reframing Female Monstrosity in Contemporary Cinema.

Babeş-Bolyai University. Faculty of Letters, English Language and Literature. 1st year of Bachelor's Degree Program in "Chinese Language and Literature".

Scientific Supervisor: Monika Leferman, Ph.D. Candidate.

5. Aizat Imangazieva - Cultural and Ethnic Tourism in Modern Kazakhstan.

International University of Tourism and Hospitality. Faculty of Tourism. 2nd year of Bachelor's Degree Program "International and Domestic Tourism".

Scientific Supervisor: Nazygul Batyrova, Professor.

Section: Theatre Studies, Choreology

14.30-16.00

Moderator: Teimuraz Kezheradze, Professor

1. Tamango Jgeria, Kakhaber Bregadze - The Background of Foundation of the Georgian Professional Scenography (The first decade of 20th century).

Batumi Art State Teaching University. Faculty of Visual, Stage and Film-TV Arts. 2nd year of Bachelor's Degree Program in "Acting Arts" (Drama and Cinema Acting).

Scientific Supervisor: Teimuraz Kezheradze, Professor.

2. Sopiko Nadibaidze - Psycho-physical Technique Improvement Method in Performance Art (Pursuant to towards a "Poor Theatre" by Jerzy Grotowski).

Shota Rustaveli Theatre and Film Georgian State University. Faculty of Art Sciences, Media and Management. 1st year of Master's Degree Program in "Art History and Theory" (Theatre Studies - A Modern European Theater).

Scientific Supervisor: Maka Vasadze, Associate Professor.

3. Ana Sulamanidze - Revived with Body Language by Sarah Kane "Blasted".

Shota Rustaveli Theatre and Film Georgian State University. Faculty of Art Sciences, Media and Management. 2nd year of Bachelor's Degree Program in "Theatre Studies".

Scientific Supervisor: Maia Kiknadze, Associate Professor.

4. Anastasiia Chernetsova - Interpretation of Mikhail Bulgakov's play "Ivan Vasilevich" at Tbilisi Alexander Griboedov Theatre.

Shota Rustaveli Theatre and Film Georgian State University. Faculty of Art Sciences, Media and Management. 2nd year of Bachelor's Degree Program in "Theatre Studies".

Scientific Supervisor: Maia Kiknadze, Associate Professor.

5. Mariam Maisuradze - Artistic Face in Choreography.

Shota Rustaveli Theatre and Film Georgian State University. Faculty of Drama. 2nd year of Bachelor's Degree Program in "Choreographer of Georgian Dance".

Scientific Supervisor: Ekaterine Geliashvili, Associate Professor.

Section: Musicology

11.00-12.30

Moderator: Ketevan Gogoladze, Professor Emeritus

1. Ana Stroganova - Musical Riddles in the Renaissance.

Vano Sarajishvili Tbilisi State Conservatoire. Faculty of Composition and Musicology. 2nd year of Bachelor's Degree Program in "Music Theory".

Scientific Supervisor: Marika Nadareishvili, Associate Professor.

2. Ana Kvashvadze - For the issue of a Complex Study of the Artistic Face of the Opera Hero.

Batumi Art State Teaching University. Faculty of Music. 2nd year of Master's Degree Program in "Academic Singing".

Scientific Supervisor: Ketevan Gogoladze, Professor Emeritus.

3. Mariam Cheishvili - The Origins of the Georgian Music Criticism (on the example of the press "Tsiskari" and "Kavkaz" of the second half of the 19th).

Vano Sarajishvili Tbilisi State Conservatoire. Faculty of Composition and Musicology. 1st year of Master's Degree Program in "Musicology" (Music History).

Scientific Supervisor: Marina Kavtaradze, Professor.

4. Salome Chachua - Songs of Charles Ives.

Vano Sarajishvili Tbilisi State Conservatoire. Faculty of Performing Arts. 2nd year of Bachelor's Degree Program in "Performing Art" (Solo Academic Singing).

Scientific Supervisor: Maia Sigua, Associate Professor.

5. Tinatin Maisuradze - "New Musical Resources": the Tone-Cluster and its Genesis.

Vano Sarajishvili Tbilisi State Conservatoire. Faculty of Composition and Musicology. 3rd year of Bachelor's Degree Program in "Music Theory".

Scientific Supervisor: Ketevan Bolashvili, Professor.

Section: Musicology

12.45-14.15

Moderator: Tamar Dzvelaia, Music Expert

- 1. Anna Nikolozishvili - The Term of Mode in the Context of Georgian Old Professional Music.**
Vano Sarajishvili Tbilisi State Conservatoire. Faculty of Composition and Musicology. 3rd year of Bachelor's Degree Program in "Music Theory".
Scientific Supervisor: Tamar Chkheidze, Associate Professor.
- 2. Elene Eliozishvili - Three-phase Composition System of Nodar Mamisashvili.**
Vano Sarajishvili Tbilisi State Conservatoire. Faculty of Composition and Musicology. 3rd year of Bachelor's Degree Program in "Music Theory".
Scientific Supervisor: Leila Maruashvili, Professor.
- 3. Irakli Areshidze - Georgian Chamber Music in Western European Context (on the example of Sulkhan Tsintsadze String Quartets).**
Vano Sarajishvili Tbilisi State Conservatoire. Faculty of Composition and Musicology. 3rd year of Bachelor's Degree Program in "Composition".
Scientific Supervisor: Marina Kavtaradze, Professor.
- 4. Sandro Tsikoridze - "Less is More" (Aesthetics of Minimalism in 20th Century Art).**
Vano Sarajishvili Tbilisi State Conservatoire. Faculty of Composition and Musicology. 2nd year of Bachelor's Degree Program in "Composition".
Scientific Supervisor: Leila Maruashvili, Professor.
- 5. Irina Dumbadze - The Paradigms of Counterculture and the Georgian Counterculture.**
Vano Sarajishvili Tbilisi State Conservatoire. Faculty of Composition and Musicology. 1st year of Master's Degree Program in "Musicology" (Music History).
Scientific Supervisor: Marina Kavtaradze, Professor.

Section: Culture Management, Media, Education

14.30-16.00

Moderator: Sopio Tavadze, Associate Professor

- 1. Maria Zaridze - Cultural Projects and their Capabilities.**
Batumi Art State Teaching University. Faculty of Education, Humanities and Social Sciences. 2nd year of Master's Degree Program in "Art Management".
Scientific Supervisor: Sopio Tavadze, Associate Professor.
- 2. Ketevan Chutlashvili - Children's Stories Told in Animated Footage in Digital Media.**

Batumi Art State Teaching University. Faculty of Education, Humanities and Social Sciences. 2nd year of Bachelor's Degree Program in "TV-Radio Journalism".

Scientific Supervisor: Inga Zoidze, Doctor of Mass Communication.

3. Mirza Satmanidze - The Outcomes of a Pedagogical Research in the Field of Visual and Applied Education.

Batumi Art State Teaching University. Fine and Applied Arts Teacher Training Program.

Scientific Supervisor: Maia Tchitchileishvili, Professor.

4. Tamriko Meskhia - Teacher Professional Development in Modern Management Challenges.

Batumi Shota Rustaveli State University. Faculty of Exact Sciences and Education. 2nd year of Master's Degree Program in "Education Administration".

Scientific Supervisor: Giorgi Masalkini, Associate Professor.

5. Maka Sultanishvili - Autism and the Methods of Teaching Art.

Batumi Art State Teaching University. Fine and Applied Arts Teacher Training Program.

Scientific Supervisor: Ia Khasaia, Doctor of Education.

6. Lia Kibabidze - Children with Down Syndrome. Challenges in the Educational Space and Methods of their Solution.

Batumi Art State Teaching University. Fine and Applied Arts Teacher Training Program.

Scientific Supervisor: Ia Khasaia, Doctor of Education.

ABSTRACTS

Art Criticism

Tatia Topuria

Batumi, Georgia

An Ideological Solution for the Painting of Batumi St. Barbara's Temple

The painting of St. Barbara Church was done in 2014 by Zurab Abkhazava. It is an example for modern hall churches. With its iconographic program and artistic solution this painting was based on traditions of medieval Georgian wall painting.

In this wall painting attention is drawn to the specifically arranged structure, construction, dominance of the blue and the bright, warm colors.

Ana Jincharadze

Batumi, Georgia

About Urban Heritage Reconstruction

Restoration and reconstruction of urban heritage of a city is today's one of the topical issues. Recently, suburbs of Tbilisi, Batumi, Kutaisi, Signaghi and other cities have been reconstructed and revitalized.

The paper is about various approaches of reconstruction and restoration based on the cases of some suburbs of Tbilisi and Batumi.

Mari Khozrevanidze

Batumi, Georgia

Statues in Batumi Boulevard

Batumi boulevard was built in the 90s of the XIX century. It had gradually gained a recreational significance. Therefore, there were established places for active and passive relaxation. The peculiarity of Batumi Boulevard is determined by its specific landscape and structure shaped based on urban planning, the system of alleys and access to the sea organically mixes with diverse flora. Statues play an important role in terms of the aesthetics of Boulevard. Most of them are samples of decorative statues. The article chronologically orders the sculpture decors of the boulevard – from the Soviets to the contemporary, latest kinetic monuments.

Keti Dolidze

Batumi, Georgia

About the Intersection of Architecture and Music

The universe exists for those who can imagine and perceive it. The universe, directly or indirectly, unites objects in space and time and connects them. The most important thing in this whole process is the entity, that creates and exists for all of this. Interesting nuances of space are created in human imagination and there are frequent cases when specific disciplines exist independently from each other. However, they influence each other so much that new views and directions are formed. The same relationship can be found between music and architecture, which has been known since antic times.

Tamar Khvingia

Tbilisi, Georgia

Suit Types in “The Knight in the Panther’s Skin”

In the cultural history of the mankind, production and usage of clothes is an ancient and important achievement. Historically, main types of clothing were created according to economics, lifestyle, religious, sociological ranking and ethnic characteristics. In order to research and study the history of the early period Georgian clothes, it is necessary to study a complete set of materials, including written monuments - artistic, historical, scientific, memoir-descriptive, legal and theological writings, where the information about clothes, its constituent elements or materials is preserved.

There are many types of clothes provided in Shota Rustaveli's immortal poem. Poet uses both Georgian and foreign terms when conveying the attire of the representatives of the royal court or other characters such as: dress, juba, kabacha, shirt, leather dress, karkumni usapironi, belt, hat, vail, ajiga, armband, poor’s robe, king’s robe, travel robe and etc.

Ekaterine Karselishvili

Tbilisi, Georgia

Elements of Islamic Art in the Secular Architecture of Tbilisi in the XVIII-XIX centuries

The edge of the 18th-19th centuries is one of the important cut in the history of Tbilisi. Feudalistic city changes within the bourgeois city, which provokes many issues and states various questions. One of

the key points is exploring the trace of Eastern influences in the secular architecture of Tbilisi city and different aspects of it in cultural context have not been the subjects of study before. There have not been studied the evolution of architectural forms and different issues of the edge 18th-19th centuries city architecture in a wide, interdisciplinary context. However, it is quite obvious that architecture from that period has an essential place within its artistic and esthetical context.

The aim of the research is exploring the relation of the Georgian secular architecture from the edge of the 18th-19th centuries and its facade decoration to the Eastern Art tradition: what kind of connection is between Georgian Architectural ornament and foreign influences and what were the promoters in this process? During the centuries geographical condition of Georgia placed on the crossroad between the east and west made a fruitful basement for the formation of different cultural traditions. Herewith, within the historical context a very significant issues arises: how Georgia looks at own past and how it considers own past and present? Is cultural processes placed in Georgia considered from the province of Russian Empire or from the center of Caucasus?

Thus, relations of those issues of Georgian Architecture, study of the evolution and comparison the final results will open valuable knowledge about the artistic taste of that time, were an important role played as donator and architects and general worldwide of the society.

This work is supported by Shota Rustaveli National Science Foundation of Georgia (SRNSFG) [MR-21-628].

Lia Shainidze

Batumi, Georgia

Hyperrealism in the Age of Digital Technology

Hyperrealistic art requires the artist to present the image as a viable element. This requires a tremendous focus on the subject as every detail must be presented with complete accuracy. Artists play with color intensity, brightness, contrast, and sharpness to give a clearer picture of what we can see with the naked eye. Hyperrealistic art is essentially a reflection of reality and there are often times when it is impossible to differentiate a work from the original.

Hyperrealist sculptors and artists have a common goal - it is to create a false reality. The works are built using a variety of advanced techniques such as shading and subtle lighting effects.

With the development of technology, art is advancing. Digital art is a popular way to create hyperrealistic works and it can contain a variety of elements.

After the invention of the camera, portrait artists were almost obsolete, forcing many to take up photography as a new career. Those who chose to continue creating hyperrealistic drawings and sculptures used photographs, but they feared that their work would be misunderstood and viewed as an

imitation. However, the camera provided the artists with ideas that opened up a whole new world of experimentation.

Maia Asatiani

Tbilisi, Georgia

Vakhtang (Beso Beselia) and His Role in Georgian Painting

In this topic, I will discuss the artist's versatility: from the 1970s to the modern day. His works in painting and scenography. His merits as a teacher and his role as an authority in public affairs. The topic is a small study of various aspects of Vakhtang Beselia's work. I will discuss his painting by periods and in more detail - by genre, thematic and artistic-visual characteristics.

The topic is based on the artist's work and an interview with him. Personally, Vakhtang Beselia's role in Georgian painting is intriguing. His merits are to be studied by researchers.

Cinema Studies, Cultural Tourism

Mihaela Iacob

Cluj-Napoca, Romania

Reframing Female Monstrosity in Contemporary Cinema

Redefining the concept of the female antagonist is a popular trend nowadays in cinema. One illustration of this new development in cinematic representation is the recent live-action movies of Disney that reflect a more perceptible change in perspective in regards to the construction of female monstrosity and, at the same time, give depth to the villainess archetype.

The analysis will focus on the physical representation of monstrosity and the characteristics that were deemed unfeminine by society in the earlier periods, two aspects that are perceived differently by contemporary society. These changing views on femininity and the desire for a more inclusive representation led to focus on the background of the character as the reasonable justification for moral depravity, echoing C.J. Roberts' famous statement, "monsters are made, not born".

By comparing two recent live-action adaptations, *Maleficent* (2014) and *Cruella* (2021), both inventive and visually enticing, this paper sets out to explore the complex construction of the villainess in the cinematic universe of the twentieth-century, emphasizing how views on female monstrosity can challenge deeply-embedded patriarchal values and might result in a more inclusive and unbiased society.

Aizat Imangazieva
Turkestan, Kazakhstan

Cultural and Ethnic Tourism in Modern Kazakhstan

This scientific work analyzes the current state and prospects for the development of ethnic and cultural tourism in Kazakhstan.

Our country and nation have passed a long way of formation, numerous tribes and peoples participated in it, it occupies a prominent place in the history of Eurasia and belongs to one of the oldest ethnic groups. It is the successor of the cultural heritage of all the peoples who participated in its formation, therefore the Kazakh people are one of the most culturally rich peoples. Until the twentieth century, Kazakh culture remained nomadic; nevertheless, for many millennia, the path of its evolution has been as complex and interesting as the culture of other peoples. Today, the state is actively working to improve a wide range of conditions necessary to improve the quality of tourist services. However, the pace of development of cultural and ethnic tourism in Kazakhstan, which is one of the priority and promising sectors of this sphere, remains at a fairly low level.

Every year the influx of tourists interested in sightseeing and expedition trips and trips to places of world historical, cultural and ethno-national heritage is growing. Kazakhstan can easily attract this flow to itself if it creates all the necessary conditions for this. This will give a powerful impetus to economic growth.

Drama Studies, Choreology

Tamango Jgeria
Kakhaber Bregadze
Batumi, Georgia

The Background of Foundation of the Georgian Professional Scenography (The first decade of 20th century)

From the 19th century Georgian theater went through the same road as the European theater did. From 80s material, organizational and theoretic foundations were being created for the development of it. The main directions were scenography, artist qualification, technical personal and other subjects. From the beginning of 20th century the theater art goes onto totally different step, the producer as a profession establishes. In that period, experienced in foreign theater school, producers like Alexander Tsutsunava, Valerian Shalikashvili, Mikheil Koreli, Akaki Paghava and others are working in the theaters of Georgia.

The significant influence was made by so-called Mkhatelis on the development of theater. But the question is whether the theater was ready or not for the implementation of their creative ideas.

On the edge of the centuries the ongoing process in European and Russian theaters, complexly, but still systematically depicted on Georgian theater in 1920s. And the creation research by Kote Marjanishvili and Sandro Akhmeteli became the meaningful foundation of the development of European theater as well.

Sopiko Nadibaidze

Tbilisi, Georgia

**Psycho-physical Technique Improvement Method in Performance Art
(Pursuant to towards a “Poor Theatre” by Jerzy Grotowski)**

Polish theater director, theoretician and pedagogue Jerzy Grotowski changed relation to the performance mode in theatrical art. In 1959-1962 Grotowski was looking for such a technique and method that would open doors to creative ability of actor. To his mind the actor should be able to overcome contradictions hampering him/her during the working process.

In the report I emphasize exercises found by Jerzy Grotowski facilitating actor in overcoming any contradictions. The report will also relate to psycho-physical technique improvement method in Grotowski's art. Grotowski's vision contradicts to the standpoint stating that the theater is the combination of various disciplines. On the one hand the idea of “poor theater” is striving for the determination of difference between theatrical act and other category of art. On the other hand the essence of “poor theatre” is detailed study of relation between actor and spectator. Grotowsk believes that personal activity of actor is the cornerstone of theater.

Ana Sulamanidze

Tbilisi, Georgia

Revived with Body Language by Sarah Kane “Blasted”

Sarah Kane is the creator and pioneer of the so-called “In-yer-face theater”. The already distinguished dramaturgy was first staged in the UK in the 1990s. Written by Sarah Kane in 1995 researchers see the play as the beginning of a new trend in the British theater of the 90s. In Sarah Kane's play, love, death, sexual desire, and unbridled longing are brought together. She writes without any embellishment about the cruelty of war, Internal human destruction, and violence against women, both physical and psychological. The main issues of the play are gender and sexual violence, which is

becoming more and more frequent during the war. The characters of “Blasted” are lost between their own subconscious and the conscious, and the psychedelic is fighting an existential crisis.

In 1995, “Blasted” by James MacDonald was staged at the Royal Court Theater. The play attracted the attention of the media and the public and received a great response. The performance was held in the fire of criticism, it was even called “a disgusting holiday of dirt”. The fact is, however, that Kane's play is still relevant and still interesting to directors around the world.

Young, debutant director Salome Filishvili performed a choreographic interpretation of “Exploded” at the Liberty Theater. The director tells us through body language about problems such as violence, cruelty, homophobia, and the spiritual or physical destruction of a person in the context of global war. The choreographic interpretation is lighter compared to the original, but it will make the audience think. It is time for society to ask itself: what leads to constant conflict.

Anastasiia Chernetsova

Tbilisi, Georgia

Interpretation of Mikhail Bulgakov’s play “Ivan Vasilevich” at Tbilisi Alexander Griboedov Theatre

Mikhail Bulgakov’s comedy “Ivan Vasilevich”, which was written in 1936, was never staged or published in author’s life as it was forbidden by Soviet censorship. In 1936 Moscow Satire Theater prepared this play to be staged, but after the dress rehearsal attended by the members of Soviet party elite, it was forbidden.

“Ivan Vasilevich” was first published in 1965 and in 1973 Leonid Gaidai adapted it into film “Ivan Vasilevich: Back to the future”. Soviet censorship intervened even with filming process, that is why the director had to change some episodes.

After USSR collapsed and censorship was lifted, directors didn’t have to compromise anymore.

In 2021 Tbilisi Alexander Griboedov Russian Drama Theatre opened its 175th season exactly with “Ivan Vasilevich”.

Young director Nika Chikvaidze offered interesting interpretation of the play to the audience. The play is applicable to current problems, it sets important matter: how it destroys everything when there are ignoramus people in government.

Mariam Maisuradze

Tbilisi, Georgia

Artistic Face in Choreography

Creating an artistic face in choreography is one of the most important components through which the choreographer's intentions are revealed and as a result the work is given a high artistic value. At the same time, the actions, behavior and character of the protagonist reveal the artist's worldview and the idea of the work is explained.

Synthesis of story, idea and musical material is important for creating a choreographic face. As well as the interrelationships between artistic transformation, plasticity, dance language, drawing, and the entire dance text.

Based on these components, the paper discusses the specifics of creating an artistic face in choreography and the techniques of staging. Akram Khan's "Giselle" is analyzed as an example, where the focus is on its content, as well as the acting skills of the actors and dancers and the interdependence of the characters. The ways and creative techniques found by the choreographer are analyzed, which in turn is linked to the creation of an artistic image and, consequently, to the opening of the idea of the work.

In the process of discussing the topic, attention is also focused on such components of artistic decoration as: costume, props, accessories, stage lighting, make-up, special effects and more.

Musicology

Ana Stroganova

Tbilisi, Georgia

Musical Riddles in the Renaissance

The topic of the report is an alluring phenomenon of European professional music in the Renaissance – musical riddles, its cultural-sociological and musicological aspects.

Interest in musical riddles is gradually cultivating in fifteenth century's Europe. It came to its peak of complexity in the works of Franco-Flemish composers, at the end of the fifteenth and first decades of sixteenth century. Later, this phenomenon was spread in France, Germany, Italy, Spain and England. After a short "pause", the passion for enigmatic was once again raised in the end of sixteenth and the first half of seventeenth century.

Music, notated in an encrypted way, could not be read until it was resolved – the notation must have been decrypted. Enigmatic musical text was followed by verbal and/or visual canon, which hinted

the way of decoding the music. This inurement actively indicates integration of music with other fields of arts (literature, visual art). Their form of use is dependent on the genre in which the riddle is presented (missa, motet, chanson); from whom, when and what source (Antique literature, Bible, riddle book) was the inscription attributed.

The goal of the research is to determine the role of the verbal/visual aspects in musical riddles of the renaissance; their part of developing the form, musical language and compositional techniques.

Based on the musical examples, we will discuss what was the reason behind obscure notation; what was primary – riddle or music; the three types of interaction between musical and nonmusical code.

Ana Kvashvadze

Batumi, Georgia

For the issue of a Complex Study of the Artistic Face of the Opera Hero

The article reviews the forming process of the main character from the opera of George Bizet – Carmen. For this purpose, here is widely explored the first source of Opera literature, musical text and the features of the character's psycho-type. The method based on the analysis of the result, will especially assist the vocalist in terms of comprehending the artistic image/icon and executive sides of the character. The singer can understand the personal values of the literature character and combine it with the image created by the composer. Theoretical knowledge based on this kind of method for the master student and practical utilization stipulates the forming of the high-level executive teacher and artist as well.

Mariam Cheishvili

Tbilisi, Georgia

The Origins of the Georgian Music Criticism (On the example of the press “Tsiskari” and “Kavkaz” of the second half of the 19th century)

The paper examines the origins of the Georgian music criticism and its initial stages on the basis of articles, letters, reviews, etc. of the 19th century press, in particular, the literary magazine “Tsiskari” and the socio-political newspaper “Kavkaz”.

The study of music criticism is interesting inasmuch as over time the history of music criticism itself becomes an alternative history of music. At the initial stage, the formation of Georgian historical musicology is connected with music criticism. Musicology is a scientific-research field on the one hand, and a practical-applied field on the other, which means music criticism and journalism.

The aim of the paper is to determine what kind of articles were published at the initial stage of Georgian professional music, what was their topic, who were their authors, how did they convey the mood of the community and how did they present the musical-cultural life of their time.

Salome Chachua

Tbilisi, Georgia

Songs of Charles Ives

This article examines several ballads, satirical, sacred, protest, and romantic songs from American composer Charles Ives's collection of songs „114 Songs for Voice and Piano“ from their theoretical and performance perspectives.

Ives, who is considered the founder of American professional music, was underappreciated in his home country during his lifetime. He had to publish the aforementioned collection at his own expense. Yet the collection of songs contains almost all of the musical innovations and stylistic features characteristic of Ives as much as his instrumental music. His music is based on four basic elements: native American music (vernacular music), Protestant church music, European classical music, and experimentalism. Using and sometimes mixing them, the composer also applies techniques and methods unusual for the time, such as clustering, polytonality, atonalism, polyrhythm, etc. At the same time among the songs are presented and simple, easily perceived forms as well.

Even on the example of the songs selected for analysis in the paper, the signs and features of Ives's creative style are well perceptible. Our goal was to determine the relevance of a particular song to the nurturing elements of Ives's work, the relationship of text and music, vocal and accompaniment, and to understand the form-forming specificity of Ives's style (cumulative form). As a singer, I also find it difficult to perform these songs. Charles Ives' songs is less popular in Georgia, but the interested listener can discover new colors in it once listening them.

Tinatın Maisuradze

Tbilisi, Georgia

“New Musical Resources”: the Tone-Cluster and its Genesis

Henry Cowell (1897-1965) - American composer, writer, pianist, publisher and teacher, holds a special place in the history of 20th century music. In particular, his name is associated with the expansion of thought principles, expressive means, or musical resources. One of the most important events among them is “the tone-cluster”, which was born, formed and developed in the work of Henry Cowell. He was

one of the first people amongst others who not only used the cluster in his work, but also, theoretically substantiated it in the book named “New Musical Resources”.

Demonstrating the essence of “the tone-cluster” and the historical path is the main purpose of our report, to achieve which we need to review the previous period, talk about the changes and transformations that led to the emergence of new sources of music. All this is mainly related to the change of the model of the world, which presented new opportunities and tasks to the artists. Their bold experiments gave impetus to new forms of expression, whether to create composing techniques and use them in their own work.

Thus, the main issues discussed in the report are: the birth of “the tone-cluster”, its types, recording or performance techniques, the meaning of the cluster in different works and its understanding by different composers, in particular how much load the cluster can have with different parameters.

The analytical part of the report discusses Cowell's “Three Irish Legends”.

The report highlights the path of cluster development in the work of Cowell's contemporary and next-generation composers.

Anna Nikolozishvili

Tbilisi, Georgia

The Term of Mode in the Context of Georgian Old Professional Music

The old Georgian professional music is one of the relatively new fields of musicology. The research began in the eighties of the last century during the fall of the Soviet rule. Unlike Georgian folk music, considering the youth of this field, there is an expectation for a fair amount of yet unresearched topics. One of such is the issue of mode and tonality. Nowadays, even the terms *mode* (ge: *kilo*) and *tone* (ge: *khma*) are controversial and unexplored in context of Georgian chant.

The following study presents existing definitions of the words *kilo* and *khma*. It clarifies their meaning in relation to the old professional music. I will discuss the existence of the term *kilo* in Georgian folk music, which is closely related to old professional music. At the same time I will consider the division between these two musical fields due to a different way of polyphonic development, which connects directly to the problem of mode development. The study will be based on the musicological works concerning the georgian term *kilo* by i.a. Shalva Aslanishvili, Kukuri Chokhanelidze, Davit Shughliashvili and Tamar Chkheidze. The relevant terms of *modus* and *tonus* will also be tackled according to the antique and contemporary musicology.

It will be interesting to compare Georgian folk music with old professional music on one hand, and these two with European liturgical music under the prism of the discussed two terms. This kind of analysis will provide us with a new understanding on the subject of *kilo*. The study aims to attempt to

solve the issue of *kilo* and make a small contribution to the research of Georgian chant's tonal and harmonic language.

Elene Eliozishvili

Tbilisi, Georgia

Three-phase Composition System of Nodar Mamisashvili

The aim of this paper is to introduce the original composition system of prominent Georgian composer, Nodar Mamisashvili, which was published as a theoretical work in 1978, in the Russian language.

Music history has not kept many similar theoretical works about concepts formed by authors-composers. In sense of that, theoretical research by A. Schoenberg, O. Messiaen, P. Hindemith is noted in this paper. Besides these significant composers, the fundamental and innovative composition system of Nodar Mamisashvili, which can create new research fields and provoke creative impulses, will be the main point of discussion.

The circle of main topics introduced in this article is represented by considering the logical order of chapters in the original source. Among the stated tasks, a description of basic concepts developed by Mamisashvili is highlighted as well as a discussion of its consisting statements, which illustrate the whole image and importance of this innovative composition system invention by a famous Georgian 20th century composer.

Irakli Areshidze

Tbilisi, Georgia

Georgian Chamber music in Western European Context (on the example of Sulkhan Tsintsadze String Quartets)

Unlike vocal genres, instrumental music in Georgia was founded later, under the influence of Western European music, in the 1920s.

Before Sulkhan Tsintsadze started his career, it already had certain traditions (in the form of works by Sh. Taktakishvili, N. Gudiashvili, R. Gabichvadze, A. Shaverzashvili). Georgian composers showed interest in the field of chamber music, mastering the dramaturgy of the classical sonata cycle, the ability to transform folk material into instrumental music. Their quartets, trios and quintets were quite successful in their time and some of them have preserved their historical significance to this day, however, the real international recognition of this genre of Georgian music is connected with the name of

Sulkhan Tsintsadze. With his quartets he created a new phenomenon of Georgian chamber music, thus enriching not only the national music culture, but also turning it from a local to an international event.

The example of Tsintsadze's quartet works can be traced back in time to the historical process of evolution of this genre formed in Western European music, which raises many parallels and associations. The aim of the report is to illustrate this process on the example of Sulkhan Tsintsadze's quartet, in parallel with the work of Bartok and Shostakovich, which is interpreted individually, both in terms of dramaturgy and form, as well as performance.

Sandro Tsikoridze

Tbilisi, Georgia

„Less is More”

(Aesthetics of Minimalism in 20th Century Art)

The paper discusses preconditions, basic concepts and development stages of the art movement – Minimalism. Important tendencies, which are characteristic of every field of art, are outlined as well. For example, Literature (Raymond Carver, Samuel Beckett) Visual Arts (Mark Rothko, Frank Stella) Architecture (Ludwig Mies van der Rohe) and Music (John Adams, Philip Glass). Universal characteristics and the aim of Minimalism is using a minimal amount of subjects to create a highly artistic piece of art and express deep, meaningful emotions. It's noteworthy that minimalism consists of perspectives and views on art in general, as well as techniques and manners for creating pieces of art.

The foremost part of the evaluation is about how social and aesthetic discourse that emerged in the western world, formed current processes in art. For example, how Minimalism rejected the existential themes of modernism, or experimental approaches of Avant-garde and how it reflected postmodern characteristics, such as anti-elitist nature.

Irina Dumbadze

Tbilisi, Georgia

The Paradigms of Counterculture and the Georgian Counterculture

The paper is based on a research on the popular music – counterculture, minstrel music and basking - that was carried out as part of the author's bachelor diploma thesis. The paper looks into the origins of counterculture in the western world in the context of the protests of rebellious youths and the fathers-children conflict, which sparked a cultural revolution that paved the way for a whole array of new movements in literature and all other spheres of art. The paper sheds light on some similarities with the

Georgian reality, describes the early days of the Georgian “underground” and elaborates on the factors that contributed to the emergence and development of counterculture in Georgia. The paper presents Irakli Charkviani as one of the most prominent figures in the Georgian counterculture and provides a general overview of his music that earned him the well-deserved moniker “The King” in the history of the Georgian counterculture.

Culture Management, Media, Education

Maria Zaridze

Batumi, Georgia

Cultural Projects and their Capabilities

The report discusses what are the specifics of cultural projects and how important they are for the development and strengthening of the cultural sector. Withal, what is the role of effective communication in the implementation of the international cultural project.

Project - this is a set of clearly defined tasks and activities to be performed. A project is a temporary process, it is defined in time, therefore it has both a commencement and a cessation. The success of the project is based on its uniqueness and usefulness. To achieve the set goal, it is important that in the process of working on a cultural project, the project manager has a clear understanding of the variety and specificity of the cultural field.

In order to present the possibilities of cultural projects, the report discusses the international project implemented in 2021 - “46 Touches” of the Lanchkhuti Cultural Center E. Ninoshvili National Theater and the Lutsk Theater "Garmider" in Ukraine.

Ketevan Chutlashvili

Batumi, Georgia

Children's Stories Told in Animated Footage in Digital Media

The conference topic aims to study the issues of children conveyed innovatively in digital media and genre structure. The paper will also discuss Problems with children's rights.

The topic includes foreign and Georgian digital media Children's stories based on documentary material and their genre-comparative analysis. The paper will present several popular websites where historical-documentary media product is actively presented with “animated shots”. It should be noted that

the real stories expressed through the “animated shots” include digital media content, which are expressed through the peculiar art of visual narration, are still a novelty in the Georgian reality.

Mirza Satmanidze

Batumi, Georgia

The Outcomes of a Pedagogical Research in the Field of Visual and Applied Education

The paper is about the importance of teaching visual and applied arts at schools: why we should know the art, why art is considered to be a secondary subject, what skills are developed by art, how it is possible to rise students’ motivation and use intellectual, creative, communication skills for the personal development.

For rising the interest toward the art and strengthening the teaching environment, it is important to offer some creative innovations, where activities will be focused on the students’ interests considering possibilities of their age. The support from parents, teachers and school administration is also very important during teaching-creative process to create the whole team. With the help of cooperation, it is possible to establish successful teaching environment.

Tamriko Meskhia

Batumi, Georgia

Teacher Professional Development in Modern Management Challenges

Recently, a number of reforms have been implemented for the Teachers professional development in the country. The National Center for Teacher Professional Development has been established, education foundations have been founded in the regions, short-term and one-year teacher training certificate programs have been developed, a 300-credit BA and MA teacher training programs are underway (the 300-credit Elementary Teacher Education Program has been prepared and admissions are continued), Teacher professional development management system has been established at schools, the “New School Model” project has started, there are some other successes in this direction.

Nevertheless, the level of general education in the country lags significantly behind the achievements of developed countries. Part of the society, specialists and experts see the not so favorable situation in the modern education system in the problem of professional development of teachers.

The issue of teacher professional development is one of the most popular topics for researchers, specialists and experts in the field. Nevertheless, the analysis of strategies and programs developed in the

school space, implemented measures and results is episodic and does not allow for thorough clarification of problems. In the process of research we tried to identify the main findings, results and problems, which are derived from activities carried out within the school for the professional development of teachers. On the example of the management of several school governing bodies and administration we analyzed the activities and outcomes derived from the school`s strategic development plan.

Maka Sultanishvili

Batumi, Georgia

Autism and the Methods of Teaching Art

The needs and problems of students with autism spectrum are a topical issue in today's educational space. We face many difficulties in this regard in Georgia, the education system is actively working to eliminate the problems. It provides integrated classroom space in a learning environment allowing students on the autism spectrum to integrate gradually more effectively into the classroom. This model allows children to get maximum support in schools to get the desired result. To promote an integrated lesson, students with autism receive education with their classmates, with the ongoing support of the school leadership and teachers. The Ministry of Education is actively working on issues such as training of specialists, development of teaching methodology, definition of properly selected approaches and curriculum. The aim of our topic is to describe the difficulties and problems of children with autism spectrum in the school space; identify effective learning environments, methods, and approaches that will facilitate the development of these types of children and further facilitate their integration into society. The paper will discuss methods and approaches to use with students on the autism spectrum in a fine and applied arts lesson.

Lia Kibabidze

Batumi, Georgia

Children with Down Syndrome.

Challenges in the Educational Space and Methods of their Solution

What is Down Syndrome, what causes this type of disorder, and what is needed for the early development of children with Down Syndrome. These questions are asked quite actively in the educational space. In our work we tried to answer these and other important questions. When discussing Down Syndrome, first of all, we all need to realize that it is not a disease but a genetic change. It is neither an inherited disease nor a diagnosis that should be considered in the list of medical problems. This

is a social problem for which the responsibility lies within the community and the particular micro-society in which a child's involvement should be ensured. In order to teach them and we must teach them, we first of all, have to learn to live with them, to live like them. The aim of the topic is to discuss about these issues, to share experiences, to talk about the challenges in the learning environment, to outline ways, methods and strategies, to solve existing problems. Among them, we should emphasize once again the necessity of inclusive education. It is important to give children with Down Syndrome the opportunity to be thoroughly involved in the learning process, so that they can integrate completely into society.